

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Číslo: 2398/2000

802

BEZPEČNOSTNÁ STRATÉGIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej
republiky
z r u š u j e
Základné ciele a zásady národnej
bezpečnosti Slovenskej republiky

Predkladá:

Mikuláš Dzurinda
predseda vlády
Slovenskej republiky

Kancelária		
Národnej rady Slovenskej republiky		
Došlo: 22 -11- 2000		
Číslo: 1455/00		
Poznámka	Referent	Príloha

PREDKLADACIA SPRÁVA

Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky zaradilo medzi prioritné úlohy vlády prípravu novej ucelenej bezpečnostnej a obrannej stratégie štátu. Ich poslaním je vytvoriť systémové predpoklady na efektívne zaručenie bezpečnosti a obrany štátu v období prechodu od individuálneho ku koalíčnému modelu.

V súlade s týmto zámerom bolo žiaduce pripraviť nové zásadné dokumenty pre oblasť bezpečnosti a obrany štátu, ktoré budú zohľadňovať kvalitatívne zmeny vo vnímaní a riešení otázok našej bezpečnosti a obrany a reagovať na zásadné zmeny bezpečnostného prostredia a z neho vyplývajúce nové výzvy, riziká a ohrozenia. V súlade s tým bolo potrebné jasne definovať ciele a priority pre oblasť bezpečnosti a obrany Slovenskej republiky a sformulovať zodpovedajúce stratégie postupu na ich splnenie.

Vzhľadom na to, že v súčasnosti platné dokumenty pre oblasť bezpečnosti a obrany štátu (Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky, Obranná doktrína Slovenskej republiky, Národná vojenská stratégia Slovenskej republiky) uvedeným požiadavkám už nezodpovedajú, začali sa na základe rozhodnutia ministra obrany Slovenskej republiky z 5. zasadnutia kolégia ministra obrany z 13. mája 1999 pripravovať dokumenty Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky a Vojenská stratégia Slovenskej republiky. Uznesením 36. schôdze Rady obrany štátu zo 7. decembra 1999 bolo ministromi obrany Slovenskej republiky uložené vypracovať aj dokument Obranná stratégia Slovenskej republiky. Tieto nové dokumenty po ich prijatí nahradia doteraz platné dokumenty (konkrétne Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky po schválení Národnou radou Slovenskej republiky nahradí dokument Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky).

S cieľom pripraviť dokument Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky bola pod gesciou Ministerstva obrany Slovenskej republiky v máji 1999 zriadená medzirezortná pracovná komisia zložená zo zástupcov ústredných orgánov štátnej správy. Celkovo sa uskutočnilo 8 plenárnych zasadnutí komisie a 12 skupinových rokovaní k jednotlivým častiam návrhu dokumentu, pričom na záverečnom znení dokumentu sa v rozhodujúcej miere podieľali experti Ministerstva obrany Slovenskej republiky a Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

Prípravu dokumentu Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky ovplyvňovali niektoré skutočnosti limitujúce prácu komisie, a to najmä skutočnosť, že Slovenská republika nemala a ani v súčasnosti nemá taký zásadný dokument, ktorý by komplexne riešil stratégiu rozvoja spoločnosti v dlhodobej časovej perspektíve. Rovnako chýbajú obdobné rezortné, resp. odvetvové rozvojové dokumenty dlhodobého charakteru. Ani súčasný právny poriadok Slovenskej republiky nevytvára dostatočnú právnu oporu na zásadné riešenie otázok bezpečnosti a obrany štátu v súlade s novými potrebami. Pri tvorbe dokumentu chýbala väčšia podpora teoretického zázemia, ako aj užšia koordinácia existujúcich inštitúcií v danej oblasti. V neposlednom rade chýbali dostatočné skúsenosti z prípravy takéhoto dokumentu.

Pri tvorbe návrhu dokumentu Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky sa okrem revízie uvedených platných dokumentov intenzívne analyzovali a využívali skúsenosti iných krajín z prípravy obdobných dokumentov. Ako prínosné sa ukázali spoločné rokovania a semináre s partnermi z Poľskej republiky, Českej republiky, Maďarskej republiky, Dánskeho kráľovstva, Spojených štátov amerických a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska. Významným impulzom v procese tvorby dokumentu sa stali aj závery washingtonského samitu Severoatlantickej aliancie, najmä prijatá nová Strategická koncepcia Aliancie.

Návrh téz dokumentu Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky bol vypracovaný už v auguste 1999 a z úrovne ministra obrany Slovenskej republiky bol postúpený všetkým poslaneckým klubom Národnej rady Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska spolu s návrhom na ďalšiu spoluprácu.

Kvalitatívne novým prvkom v procese prípravy dokumentu bolo postúpenie jeho návrhu v máji 2000 na verejnú diskusiu, v rámci ktorej sme oslovili 36 vecne príslušných subjektov (vysoké školy, vedecké inštitúcie, občianske združenia, odbory, nadácie, atď.). Návrh dokumentu bol rovnako postúpený všetkým poslaneckým klubom Národnej rady Slovenskej republiky, gesčným výborom Národnej rady Slovenskej republiky, ako aj vedeniu všetkých politických strán, ktoré sú zastúpené v Národnej rade Slovenskej republiky. V rámci verejnej diskusie sa 16. mája až 18. mája 2000 uskutočnili na Ministerstve obrany Slovenskej republiky rokovania, na ktorých vyjadrili svoje názory a postoje k návrhu dokumentu predstavitelia 24 inštitúcií. Ďalší využili možnosti a zaslali svoje otázky, návrhy a odporúčania k návrhu dokumentu písomnou formou. Návrh dokumentu bol prostredníctvom internetu predložený na vedomie aj širšej verejnosti. Aj keď táto etapa verejnej diskusie sa skončila tak, aby mohol

byť materiál včas predložený na ďalšie schvaľovacie rokovania, informovanie verejnosti prostredníctvom médií a internetu pokračuje aj v týchto dňoch. Účelom verejnej diskusie je zabezpečiť širšiu informovanosť občanov s cieľom dosiahnuť určitú názorovú zhodu v zásadných strategických otázkach, akými sú záujmy Slovenskej republiky a spôsob ich realizácie.

Doterajšie poznatky z verejnej diskusie k návrhu dokumentu sú v rozhodujúcej miere pozitívne a povzbudivé. Účastníci verejnej diskusie privítali vypracovanie takéhoto dokumentu. Popri ocenení úlohy Ministerstva obrany Slovenskej republiky bola viackrát zdôraznená požiadavka, aby takýto dokument predkladal spolu s ministrom obrany Slovenskej republiky aj minister zahraničných vecí Slovenskej republiky. Bol vyjadrený súhlas s formulovaním záujmov Slovenskej republiky, pričom bola jednoznačne zdôrazňovaná potreba vnútro politickej stability a národnej názorovej zhody. Účastníci diskusie požadujú aj väčšiu mieru konkrétnosti v oblasti obrany a ozbrojených síl, v sociálno-ekonomickej oblasti, v riešení krízových situácií, v oblasti nekontrolovateľnej migrácie, ako aj nárastu kriminality. Priebeh verejnej diskusie potvrdzuje, že občanov zaujímajú otázky bezpečnosti a svojou reakciou potvrdzujú potrebu prijatia takéhoto dokumentu.

Definovaním životných a dôležitých záujmov Slovenskej republiky a formulovaním základných cieľov a strategických postupov na ich realizáciu potvrdzuje Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky svoju ambíciu byť dokumentom dlhodobej platnosti. To predpokladá, že v procese jej schvaľovania a predovšetkým realizácie sa dosiahne potrebná miera názorovej zhody všetkých zainteresovaných subjektov. Až potom bude bezpečnostná stratégia plniť svoje poslanie - vytvorí predpoklad na posilnenie stability a kontinuity bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky, posilní nezvratnosť jej demokratického vývoja a integračného smerovania a prispeje k posilneniu kredibility Slovenskej republiky.

Navrhovaný dokument svojím obsahom, štruktúrou a terminológiou zodpovedá obdobným dokumentom vyspelých demokratických štátov. Predstavuje rozhodujúci dokument štátu pre oblasť jeho bezpečnosti a bude ďalej rozpracovaný do rezortných a odvetvových dlhodobých dokumentov. Z tohto pohľadu ide o nadčasový dokument, ktorý iniciuje systémové zmeny koncepčných a legislatívnych noriem pre oblasť bezpečnosti štátu, ktoré budú zodpovedať štandardom vyspelých demokratických štátov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dokument nie je v rozpore so súčasným právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Predkladaný návrh dokumentu je výsledkom takmer ročnej práce medzirezortnej pracovnej komisie zloženej zo zástupcov všetkých ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a vyjadruje dosiahnuteľnú mieru vzájomnej zhody.

Dokument Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky s veľkým záujmom očakávajú aj naši zahraniční partneri. Jednoznačne to potvrdzuje proces realizácie Národného akčného plánu Slovenskej republiky, ako aj štúdia tímu amerických expertov pod vedením generála Garretta.

Návrh dokumentu Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky bol prerokovaný a schválený v kolégiu ministra obrany 16. júna 2000 a vo vedení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky 15. júna 2000. 7. júla 2000 bol návrh dokumentu prerokovaný a vzatý na vedomie vo Výbore vlády PŘENAME na úrovni štátnych tajomníkov, 5. septembra 2000 ho schválila Rada obrany štátu a 11. októbra 2000 vláda Slovenskej republiky.

**BEZPEČNOSTNÁ STRATÉGIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

(N á v r h)

O b s a h

ÚVOD

I. BEZPEČNOSTNÉ PROSTREDIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŽIVOTNÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DÔLEŽITÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

III. BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY, RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY

BEZPEČNOSTNÉ RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IV. BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CIELE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁKLADNÉ ZÁSADY BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OBLASTI A NÁSTROJE REALIZÁCIE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

FORMOVANIE BEZPEČNOSTNÉHO PROSTREDIA

Prevenčia a posilňovanie globálnej, európskej a regionálnej bezpečnosti

Prehľbovanie medzinárodnej spolupráce

Podpora presadzovania zásad medzinárodného práva

Zaručenie stability a rozvoja právneho štátu

Sociálno-ekonomický rozvoj

Ochrana životného prostredia

PREHLBOVANIE SCHOPNOSTI A PRIPRAVENOSTI REAGOVAŤ NA RIZIKÁ A OHROZENIA

Zaručenie obrany štátu

Integrácia do euroatlantických politických a bezpečnostných štruktúr

Posilňovanie vnútornej bezpečnosti

Predchádzanie sociálnym rizikám a ohrozeniam a ich odstraňovanie

BEZPEČNOSTNÝ SYSTÉM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁVER

ÚVOD

1. Slovenská republika uznáva, presadzuje a ochraňuje demokraciu, princíp zákonosti, dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov a ďalšími medzinárodnými dokumentmi. Svojimi historickými, kultúrnymi, politickými, geografickými, ekonomickými a ďalšími väzbami je neoddeliteľnou súčasťou euroatlantického civilizačného a kultúrneho prostredia. V snahe o všestranné zaručenie vlastnej bezpečnosti v súlade s medzinárodným právom a zvyklosťami prijíma Slovenská republika Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky. Ide o otvorený dokument určený pre orgány verejnej moci a prístupný občanovi.

2. Slovenská republika prijíma túto bezpečnostnú stratégiu so zámerom vytvoriť systémové opatrenia na primeranú reakciu na bezpečnostné výzvy, bezpečnostné riziká, bezpečnostné ohrozenia a na krízové situácie. Slovenská republika vníma svoju bezpečnosť ako stav, v ktorom je zachovaná vnútorná bezpečnosť a poriadok, suverenita a integrita, demokratické základy štátu a v ktorom je chránené životné prostredie.

I. BEZPEČNOSTNÉ PROSTREDIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3. Hlavnými tendenciami, ktoré ovplyvňujú celosvetové bezpečnostné prostredie, sú globalizácia a nerovnomernosť vývoja regiónov. Okrem urýchľovania ekonomického, technologického, informačného, kultúrneho a politického prepájania štátov a kontinentov a zblížovania ľudstva, prinášajú tieto tendencie so sebou aj javy a procesy, ktoré sa vymykajú kontrole jednotlivých štátov a koalícií. Stierajú sa rozdiely medzi zahraničnou a vnútornou politikou, globálne operujúce finančné trhy majú stále väčší vplyv na vývoj sveta. Tieto tendencie vytvárajú nové, predovšetkým nevojenské výzvy, riziká a ohrozenia, ale ponúkajú tiež nové možnosti ich riešenia. Narastá počet a rôznorodosť ťažko špecifikovateľných bezpečnostných výziev, rizík, ohrození a krízových situácií, ktoré môžu byť vyvolané nielen zo vzťahov medzi štátmi, ale aj z konfliktov rôznorodej povahy vnútri štátov. Je zrejmé, že globalizačný proces bude podstatným spôsobom modifikovať v súčasnosti známe výzvy, riziká a ohrozenia a ovplyvňovať stratégiu postupu ich riešenia v budúcnosti.

4. Charakteristickou črtou európskych bezpečnostných procesov je formovanie spolupracujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich bezpečnostných, politických, ekonomických a environmentálnych organizácií. Rozhodujúcim faktorom formovania európskeho bezpečnostného

prostredia je transfer stability prostredníctvom rozširovania Severoatlantickej aliancie. Kraji-ny zapojené do programu Partnerstvo za mier a do činnosti Euroatlantickej partnerskej rady v súčasnosti pôsobia ako významné subjekty formovania európskeho bezpečnostného systému na základe budovania dôvery a otvorených vzťahov medzi nimi. Zároveň sa formuje bezpečnostný a obranný rozmer Európskej únie. Súčasťou týchto procesov je aj zvyšovanie akcie-schopnosti Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe spoluprácou s európskymi a euroatlantickými inštitúciami. Na prelome storočí v Európe pôsobia nové výzvy a ohrozenia mieru a medzinárodnej stability, a to v podobe etnických napätí, hospodárskych kríz, politickej nestability, medzinárodného organizovaného zločinu a terorizmu, porušovania ľudských práv, zneužívania informačných technológií, šírenia zbraní hromadného ničenia a najmodernejších zbraňových systémov.

5. Bezpečnostné prostredie v strednej Európe, ktorého súčasťou je aj Slovenská re-publika, je v rozhodujúcej miere ovplyvnené prijatím Českej republiky, Poľskej republiky a Maďarskej republiky do Severoatlantickej aliancie a ďalšou otvorenosťou procesu jej rozši-rovania. Slovenská republika zatiaľ nemá dostatočné vonkajšie medzinárodné inštitucionali-zované bezpečnostné záruky opierajúce sa o zmluvný základ o spoločnej obrane. Členstvo Slovenskej republiky v Severoatlantickej aliancii by prispelo k prehlbeniu homogenity v bez-pečnostnom usporiadaní strednej Európy. Štáty strednej Európy vrátane Slovenskej republiky sa usilujú o vstup do Európskej únie, pričom v prístupovom procese využívajú prehlbujúcu sa kooperáciu v rámci krajín Vyšehradskej štvorky a Stredoeurópskej zóny voľného obchodu, čím sa vytvárajú vhodné predpoklady na rozvoj spolupráce a upevňovanie stability v oblasti.

6. Slovenská republika patrí svojou rozlohou, počtom obyvateľov a ekonomickým po-tenciálom medzi menšie európske štáty s nedostatkom niektorých zdrojov energií a surovín. Má však bohaté kultúrne tradície, vysokú úroveň vzdelanosti svojich občanov, ako aj kvalifi-kovanú pracovnú silu, čo zvyšuje jej možnosti podieľať sa na všestrannom rozvoji oblasti a kontinentu. Ekonomicky je najviac prepojená s krajinami združenými v Stredoeurópskej dohode o voľnom obchode, v Európskom združení voľného obchodu, s krajinami Európskej únie, ale z hľadiska surovín a zdrojov aj s krajinami bývalého Sovietskeho zväzu, predovšet-kým s Ruskou federáciou. Tieto okolnosti spolu s otvorenosťou ekonomiky predurčujú Slo-venskú republiku na širšiu aktívnu politickú a hospodársku spoluprácu v tomto priestore. Slo-venská republika je pomerne mladý štát, ktorý postupne upevňuje demokratické základy a zdokonaľuje mechanizmy fungovania právneho štátu, vytvára predpoklady na formovanie

občianskej spoločnosti a prijíma systémové opatrenia na uskutočnenie zásadnej reformy a transformácie svojej sociálno-ekonomickej a environmentálnej sféry. Je pevnou súčasťou medzinárodného spoločenstva a aktívnym subjektom medzinárodných vzťahov.

II. ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŽIVOTNÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7. Záujmy Slovenskej republiky vyjadrujú potreby občanov a štátu. **Životné záujmy Slovenskej republiky** vychádzajú zo základných dlhodobých potrieb a majú rozhodujúci význam pre zaručenie života a bezpečnosti občanov, existenciu a fungovanie štátu. Sú to predovšetkým tieto záujmy:

- zaručenie bezpečnosti Slovenskej republiky, jej suverenity a integrity,
- zachovanie a rozvoj demokratických základov štátu, jeho vnútornej bezpečnosti a poriadku, ochrany života a zdravia občanov,
- zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja spoločnosti, spolu s ochranou dôležitých infraštruktúr štátu a životného prostredia,
- zachovanie mieru a stability v strednej Európe spojené s rozširovaním zóny demokracie, bezpečnosti a prosperity, vrátane plnohodnotného členstva Slovenskej republiky v Severoatlantickej aliancii a v Európskej únii.

DÔLEŽITÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8. **Dôležité záujmy Slovenskej republiky** vytvárajú širšie predpoklady na realizáciu životných záujmov Slovenskej republiky tým, že ovplyvňujú medzinárodné (vonkajšie) i vnútorné podmienky. Dôležitými záujmami Slovenskej republiky sú predovšetkým:

- udržanie mieru a stability vo svete a predchádzanie napätiam a krízam, prípadne ich včasné a efektívne riešenie mierovými prostriedkami,
- dobré vzťahy s bezprostrednými susedmi a rozvoj všetkých foriem vzájomne výhodnej regionálnej spolupráce,
- vnútropolitická stabilita založená na zodpovedajúcej celospoločenskej zhode v otázkach životných a dôležitých záujmov Slovenskej republiky,

- dosiahnutie dynamického prechodu ekonomiky Slovenskej republiky na ekologicky vyváženejšiu, výkonnejšiu a zdrojovo diverzifikovanú trhovú ekonomiku schopnú primerane uspokojovať potreby občanov,
- zaručenie sociálneho zmieru a stability v spoločnosti založenej na rešpektovaní rovnosti práv všetkých obyvateľov bez rozdielu politickej príslušnosti, náboženského vyznania, pohlavia, rasy, príslušnosti k rôznym národnostným či sociálnym skupinám,
- dosiahnutie environmentálnej bezpečnosti v rámci vnútorných a medzinárodných štruktúr.

9. Slovenská republika je v súlade s medzinárodným právom a svojimi záväzkami odhodlaná a pripravená použiť všetky potrebné prostriedky a v prípade nevyhnutnosti aj svoje ozbrojené sily na obranu a ochranu svojich životných záujmov.

III. BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY, RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10. Analýza bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky umožňuje vymedziť rozhodujúce bezpečnostné výzvy, riziká a ohrozenia. Ak by sa neriešili, mohli by aktuálne alebo v perspektíve prerásť do krízových situácií, a tak priamo alebo nepriamo ohroziť životné a dôležité záujmy Slovenskej republiky.

BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY

11. Slovenská republika si svojím uváženým zapájaním do globálnych politických, ekonomických, sociálnych a kultúrnych trendov môže zabezpečiť všestranný, trvalo udržateľný rozvoj. Nevyužitie tejto výzvy by znamenalo vyradenie Slovenskej republiky z hlavných prúdov svetového vývoja a vážne ohrozenie jej záujmov.

12. Aktívna účasť na mierovom úsilí medzinárodného spoločenstva umožní Slovenskej republike podieľať sa na formovaní svetového bezpečnostného prostredia. Slovenská republika vníma túto výzvu ako požiadavku na to, aby v rámci možností zvyšovala svoj vklad do prevencie vzniku konfliktov a ich riešenia.

13. Jednou z najdôležitejších bezpečnostných výziev je plnohodnotná účasť na tvorbe integrovaného európskeho bezpečnostného systému spojená s rastom zodpovednosti za bezpečnosť a stabilitu vo svete. Slovenská republika na ňu reaguje predovšetkým prípravou

na vstup do Severoatlantickej aliancie a Európskej únie, ako aj aktívnou podporou činnosti Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

14. Aktívne pôsobenie v strednej Európe a rozvoj dobrých susedských vzťahov poskytuje Slovenskej republike možnosť ovplyvňovať bezprostredné okolie a zároveň jej zabezpečiť pevné a stabilné postavenie v tejto oblasti. Historickou a unikátnou výzvou pre Slovenskú republiku je využitie a rozvinutie potenciálu spolupráce v rámci krajín Vyšehradskej štvorky. Politická stabilita a hospodárska prosperita tejto oblasti je významným predpokladom realizácie záujmov Slovenskej republiky.

15. Upevňovanie demokracie, právneho štátu a dodržiavanie základných ľudských a občianskych práv a slobôd je výzvou, ktorá vyžaduje nepretržité zdokonaľovanie demokratických zásad a inštitúcií s cieľom dosiahnuť ich dlhodobú stabilitu a rozvoj na úrovni vyspelých demokratických štátov.

16. Transformácia ekonomiky na fungujúcu, sociálne a environmentálne orientovanú, zdrojovo diverzifikovanú trhovú ekonomiku rešpektujúcu princípy trvalo udržateľného rozvoja a porovnateľnú s ekonomikami vyspelých demokratických štátov je výzvou, ktorej prijatie vytvorí predpoklady na efektívnu ekonomickú spoluprácu a umožní primerané uspokojovanie potrieb občanov.

17. Rozvoj a využitie výsledkov technologickej revolúcie je výzvou, ktorej zvládnutie je jedným z rozhodujúcich predpokladov všestranného rozvoja Slovenskej republiky a jej prechodu od industriálnej k informačnej spoločnosti.

BEZPEČNOSTNÉ RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

18. Pozitívny vývoj bezpečnostného prostredia v Európe a vo svete po skončení studenej vojny podstatne znížil pravdepodobnosť vzniku globálnej vojny. V dlhodobejšej perspektíve nie je však vylúčené riziko vzniku rozsiahleho ozbrojeného konfliktu. Vzhľadom na úsilie viacerých nestabilných štátov zvyšovať svoje vojenské kapacity vrátane nosičov zbraní hromadného ničenia pretrváva riziko ohrozenia európskych štátov, a teda aj Slovenskej republiky.

19. K pretrvávajúcim bezpečnostným rizikám v Európe s možnosťou ich prerastania do ozbrojeného násillia patria regionálne konflikty v nestabilných regiónoch (v súčasnosti

napr. v oblasti juhovýchodnej Európy a severného Kaukazu). Vzhľadom na svoje zdroje spočívajúce na extrémistických nacionalistických, náboženských či ideologických základoch majú tieto riziká dlhodobý charakter.

20. Nekontrolovateľná migrácia je rizikom, ktorého závažnosť pre Slovenskú republiku narastá aj napriek tomu, že v súčasnosti nie je hlavným cieľom migračných tokov. Neovládnuťelná migračná vlna, ktorá môže vzniknúť ako dôsledok regionálnych konfliktov, by však mohla predstavovať destabilizujúci faktor v celej Európe, a tým aj ohrozenie záujmov Slovenskej republiky.

21. Medzinárodný organizovaný zločin a terorizmus je bezpečnostným rizikom a vzhľadom na široký rozsah a dôsledky jeho pôsobenia už v súčasnosti prerastá do ohrozenia životných záujmov Slovenskej republiky. Narastajú také aktivity, ako napr. obchod so zbraňami a drogami, obchodovanie s deťmi a ženami a pranie špinavých peňazí. Existuje riziko ich prepojenia na orgány verejnej moci a verejnej správy, ako aj na hospodárske subjekty. Narastá rozsah a nebezpečnosť pôsobenia medzinárodného terorizmu.

22. Kriminalizácia sociálnych vzťahov je rizikom, ktoré môže prerásť až do ohrozenia životných záujmov Slovenskej republiky. Zaznamenávame nárast organizovaného zločinu, ktorý sa prejavuje v oblasti násilnej kriminality vrátane vydierania, lúpeží a vražd. Vnútrošnú stabilitu štátu ovplyvňuje nárast ekonomickej kriminality (podvody, sprenevery majetku a finančných prostriedkov, daňové úniky) spolu s majetkovou kriminalitou, ktorá sa prejavuje krádežami. Narastajúcu tendenciu majú násilné formy kriminality, trestné činy so zbraňou, výpalníctvo, kriminalita maloletých, mladistvých a sociálna kriminalita. Súčasťou tejto skupiny rizík je aj korupcia, zneužívanie právomocí a postavenia verejných činiteľov, sprenevera verejných prostriedkov a klientelizmus. Prehlbujúca sa korupcia ohrozuje samotné základy právneho a spoločenského systému. Rizikovým faktorom je aj tendencia narastania tolerancie niektorých sociálnych skupín voči xenofóbii a rasizmu.

23. Aktivity cudzích špeciálnych služieb, charakteristické narastaním rozmanitosti pri využívaní tradičných a netradičných metód a nových technológií a záujmu o všetky oblasti a sféry spoločenského života predstavujú nepretržité ohrozenie záujmov Slovenskej republiky. Zvýšenie aktivít týchto služieb vo vzťahu k Slovenskej republike možno predpokladať v súvislosti s prístupovým procesom Slovenskej republiky do Severoatlantickej aliancie a do Európskej únie.

24. Narušenie alebo úplné zlyhanie informačných systémov štátu v dôsledku informačného terorizmu a pirátstva predstavuje riziko, ktoré môže vážne ohroziť bezpečnosť Slovenskej republiky.

25. Nadmerná závislosť Slovenskej republiky od nestabilných zdrojov niektorých základných surovín a energie a ich dopravy vyvoláva riziko, ktoré môže prerásť do ohrozenia nielen ekonomickej prosperity a stability, ale aj bezpečnosti štátu.

26. Negatívny demografický vývoj prejavujúci sa v postupnom poklese podielu práceschopného obyvateľstva k občanom dôchodkového, neproduktívneho veku negatívne vplyva na únosnosť sociálneho systému, ktorý môže stratiť schopnosť zabezpečiť funkčnosť sociálnej siete a ohroziť sociálnu stabilitu v štáte. Toto riziko je umocnené zhoršovaním zdravotného stavu občanov a poklesom úrovne ich výchovy a vzdelávania.

27. Environmentálne ohrozenia spojené s narúšaním životného prostredia, často prekračujúce hranice štátov, môžu bezprostredne ovplyvňovať bezpečnosť štátu. Súčasťou týchto ohrození sú priemyselné a technologické havárie, prírodné katastrofy a pohromy, ktoré svojou nepredvídateľnosťou, charakterom a dôsledkami predstavujú permanentné nebezpečenstvo ohrozenia životov a majetku vo veľkom rozsahu.

28. Zníženie potravinovej bezpečnosti štátu pod prahovú úroveň je rizikom, ktoré môže prerásť do ohrozenia bezpečnosti Slovenskej republiky.

IV. BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

29. Bezpečnostná politika Slovenskej republiky predstavuje komplexný súbor cieľov, zásad, postupov a opatrení štátu na zaručenie bezpečnosti štátu a občanov. Okrem obranného rozmeru v sebe integruje zahraničnú, vnútrobezpečnostnú, ekonomickú, sociálnu, environmentálnu a ďalšie dimenzie. Jej účinnosť je podmienená mierou kooperatívnosti orgánov verejnej moci, mimovládnych organizácií, právnických osôb a fyzických osôb.

CIELE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

30. Strategickým dlhodobým cieľom bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky je udržať alebo obnoviť stav bezpečnosti, ktorý umožňuje realizáciu jej životných a dôležitých záujmov.

31. Na dosiahnutie strategického dlhodobého cieľa bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky treba splniť tieto základné ciele bezpečnostnej politiky:

- zabezpečiť nepretržitú kvalifikovanú analýzu bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky a efektívny podiel na jeho formovaní,
- udržať schopnosť štátu predchádzať, minimalizovať a odstraňovať bezpečnostné riziká, bezpečnostné ohrozenia a riešiť krízové situácie,
- zabezpečiť pripravenosť štátu prijímať primerané a včasné odpovede na bezpečnostné výzvy,
- vybudovať bezpečnostný systém štátu interoperabilný s obdobnými systémami vyspelých demokratických štátov.

ZÁKLADNÉ ZÁSADY BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

32. Bezpečnostná politika Slovenskej republiky sa bude riadiť týmito zásadami:

- zásadou suverénneho práva na zaručenie vlastnej bezpečnosti, ktorá vychádza z prirodzeného práva Slovenskej republiky na individuálnu a kolektívnu sebaobranu podľa Charty Organizácie Spojených národov; vyjadruje právo slobodne rozhodovať o svojej vlastnej bezpečnosti na základe zvrchovanej rovnosti, práva slobodnej voľby foriem vlastnej bezpečnosti so zvrchovaným právom patriť alebo nepatriť do medzinárodných a nadnárodných organizácií,
- zásadou komplexnosti, ktorá akceptuje význam a vzájomný vplyv viacerých, osobitne politických, obranných, vnútrobezpečnostných, ekonomických, sociálnych a environmentálnych faktorov v bezpečnostnej politike Slovenskej republiky,
- zásadou angažovanosti, ktorá vyjadruje aktívny postoj Slovenskej republiky a rozhodnutie nezostať len pasívnym konzumentom výhod medzinárodnej bezpečnostnej spolupráce,
- zásadou nedeliteľnosti bezpečnosti, na základe ktorej Slovenská republika nebude realizovať také opatrenia na posilňovanie vlastnej bezpečnosti, ktoré by ohrozovali bezpečnosť iných štátov,
- zásadou prevencie, ktorá vyjadruje odhodlanie Slovenskej republiky prijímať účinné opatrenia zamerané na predchádzanie rizikám a ohrozeniam svojej bezpečnosti, ich včasnú identifikáciu a odstraňovanie,
- zásadou súladu bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky s jej ústavnoprávnym poriadkom a medzinárodnými právnymi normami a dohodami, ku ktorým Slovenská republika pristúpila,

- zásadou koordinovaného prístupu, ktorá vyžaduje cieľavedomé riadenie všetkých síl a prostriedkov potrebných na zaručenie bezpečnosti v národnom aj nadnárodnom meradle,
- zásadou kontinuity a dôveryhodnosti, ktorá vyjadruje nepretržitosť, nezvratnosť, stabilitu a dôveryhodnosť bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky,
- zásadou zodpovednosti a povinnosti orgánov štátnej správy, samosprávy, právnických a fyzických osôb a všetkých občanov podieľať sa na realizácii bezpečnostnej politiky štátu,
- zásadou environmentálnej bezpečnosti.

OBLASTI A NÁSTROJE REALIZÁCIE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

33. V súlade s uvedenými cieľmi a zásadami sa bezpečnostná politika Slovenskej republiky realizuje v dvoch základných oblastiach:

- v oblasti formovania bezpečnostného prostredia,
- v oblasti prehľbovania schopnosti a pripravenosti reagovať na výzvy, riziká a ohrozenia svojich záujmov a na riešenie krízových situácií.

FORMOVANIE BEZPEČNOSTNÉHO PROSTREDIA

34. Slovenská republika prikladá veľký význam formovaniu a ovplyvňovaniu stabilného bezpečnostného prostredia, v ktorom sú vytvorené priaznivé podmienky na realizáciu jej životných a dôležitých záujmov. Využije na to všetky dostupné a efektívne možnosti a prostriedky, predovšetkým opatrenia zamerané na prevenciu a posilňovanie globálnej, európskej, regionálnej a vnútornej bezpečnosti, na prehľbovanie medzinárodnej spolupráce a na presadzovanie zásad medzinárodného práva a právneho štátu.

Prevencia a posilňovanie globálnej, európskej a regionálnej bezpečnosti

35. Slovenská republika rozvinie svoju účasť na tých globálnych politických, ekonomických, environmentálnych, sociálnych a kultúrnych integračných trendoch súčasného sveta, ktoré majú určujúci význam na formovanie jej bezpečnostného prostredia. Zvláštnu pozornosť bude naďalej venovať rozvoju vzťahov s Organizáciou Spojených národov, ktorú považuje za najdôležitejšie fórum multilaterálnej spolupráce. Slovenská republika preto bude podporovať zdokonaľovanie mechanizmov činnosti Organizácie Spojených národov prispievajúcich k zvýšeniu jej právomocí a zefektívneniu jej práce. Svoje pôsobenie v Organizácii Spojených národov bude orientovať na riešenie takých problémov, ako je skvalitňovanie životného pros-

tredia, znižovanie napätia medzi vyspelým a rozvojovým svetom, odzbrojenie, koordinácia boja proti organizovanému zločinu a medzinárodnému terorizmu. Naďalej sa bude podieľať na mierových a humanitárnych operáciách.

36. Slovenská republika zohľadňuje, že rozhodujúcim faktorom zaručenia bezpečnosti, stability a prosperity v Európe, ako aj v celom euroatlantickom priestore v súčasnosti a v perspektíve je Severoatlantická aliancia a Európska únia, na členstvo v ktorých sa pripravuje. V záujme rozvoja kooperatívnej európskej bezpečnosti Slovenská republika aktívne pristupuje k realizácii záverov Charty pre európsku bezpečnosť. Bude aj naďalej podporovať činnosť Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe pri prevencii vzniku napätí, v krízovom manažmente a postkonfliktnej stabilizácii.

Prehlbovanie medzinárodnej spolupráce

37. Slovenská republika prehľbí spoluprácu pri budovaní stabilného, bezpečného a prosperujúceho stredoeurópskeho priestoru predovšetkým s krajinami Vyšehradskej štvorky, s ktorými má spoločný záujem o vstup do Európskej únie. Rozšírenie Severoatlantickej aliancie o tieto krajiny predstavuje rozšírenie a prehĺbenie stability a bezpečnosti v strednej Európe, a tým aj kvalitatívnu zmenu bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky. V súlade so záujmom o plnohodnotné členstvo v Severoatlantickej aliancii bude Slovenská republika prehľbovať svoj podiel na spoločných aktivitách zameraných na skvalitnenie politicko-bezpečnostnej spolupráce s krajinami Vyšehradskej štvorky s dôrazom na spoluprácu medzi ozbrojenými silami. Aktívnu spoluprácu v rámci Svetovej obchodnej organizácie a Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode pri rozvíjaní všestrannej a vzájomne výhodnej ekonomickej spolupráce považuje za dôležitý prostriedok svojej prípravy na členstvo v Európskej únii a spolu s aktivitami v rámci Stredoeurópskej iniciatívy za príspevok k formovaniu stability v tomto priestore.

38. Z hľadiska svojich integračných záujmov pokladá Slovenská republika za dôležité udržanie a zintenzívňovanie dvojstranných vzťahov so všetkými krajinami Severoatlantickej aliancie a s krajinami ašpirujúcimi na vstup do nej v záujme rozširovania stability a bezpečnosti v Európe.

39. Okrem bezprostrednej spolupráce s krajinami Vyšehradskej štvorky považuje Slovenská republika za dôležité prehľbovanie všestrannej spolupráce s Rakúskou republikou,

ktorá ako jediná susedná krajina je členom Európskej únie. Slovenská republika má záujem o získanie jej podpory a o využitie jej skúseností v prístupovom procese do Európskej únie.

40. Vo vzťahu k Ukrajine sa Slovenská republika zameria na rozvoj vzťahov v oblastiach spoločného záujmu a medziregionálnej spolupráce vrátane prípadných iniciatív Vyše-hradskej štvorky voči Ukrajine, pretože nezávislá, bezpečná a ekonomicky stabilná Ukrajina je dôležitým faktorom bezpečnosti Slovenskej republiky.

41. Spolupráca s Ruskou federáciou a ostatnými krajinami Spoločenstva nezávislých štátov sa bude realizovať na základe pragmatických a vzájomne výhodných partnerských vzťahov v súlade s integračnými ambíciami Slovenskej republiky.

42. Slovenská republika bude naďalej podporovať úsilie medzinárodného spoločenstva o rozvoj demokracie, hospodárstva a bezpečnosti v juhovýchodnej Európe a rozvíjať spoluprácu s krajinami zainteresovanými na realizácii úloh Paktu stability pre juhovýchodnú Európu.

Podpora presadzovania zásad medzinárodného práva

43. Zachovanie mieru a bezpečnosti v Európe a vo svete je priamo spojené s rozvíjaním a prehĺbovaním procesu kontroly zbrojenia, odzbrojenia a budovania dôvery, ktorý považuje Slovenská republika za najspoľahlivejší spôsob formovania dôveryhodného a prehl'adného bezpečnostného prostredia a zaručenia svojej vonkajšej bezpečnosti.

44. Slovenská republika bude aj naďalej aktívne prispievať k príprave a realizácii dohôd o kontrole zbrojenia, odzbrojenia a nešírenia zbraní a podieľať sa na presadzovaní širšieho, komplexného a verifikovateľného procesu medzinárodnej kontroly. Dôležitý význam pripisuje realizácii Viedenského dokumentu o opatreniach na posilnenie dôvery a Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách. Súčasťou tohto úsilia je kontrola vývozu vlastných zbraní, ktorý chce Slovenská republika prísne zlad'ovať so svojimi integračnými záujmami.

45. Slovenská republika ako signatár Zmluvy o nešírení jadrových zbraní bude aj naďalej prispievať k aktivitám na podporu jej plnenia a podporovať úsilie o prijatie zmluvy o prerušení výroby štiepneho materiálu a ďalšie aktivity, ktoré sa týkajú prevencie, zabránenia ilegálnemu obchodu s jadrovým materiálom a celkového obmedzenia hrozby použitia zbraní hromadného ničenia.

46. Slovenská republika si uvedomuje dôležitosť presadzovania medzinárodného práva v súvislosti s narastaním takých hrozieb ako medzinárodný terorizmus, organizovaný zločin, pašovanie drog, ale aj nadmerné hromadenie zbraní. Podporuje spoločné úsilie v boji proti týmto hrozbám založené na koordinácii spoločného postupu medzinárodného spoločenstva a na zlad'ovaní zodpovedajúcich právnych noriem na národnej a medzinárodnej úrovni. Slovenská republika bude v tejto oblasti naďalej aktívne spolupracovať s ďalšími štátmi, koalíciami a medzinárodnými inštitúciami s dôrazom na prevenciu a nekompromisné potláčanie medzinárodného zločinu a medzinárodného terorizmu, v súlade s kritériami predvstupového paktu o organizovanom zločine.

Zaručenie stability a rozvoja právneho štátu

47. Slovenská republika bude zdokonaľovať mechanizmy fungovania právneho štátu, s dôrazom na zaručenie vnútropolitckej stability, ekonomickej prosperity a bezpečnosti občanov. Prioritou v oblasti vnútropolitckej stability je dosiahnutie a udržanie štandardných politických vzťahov v spoločnosti založených na dosahovaní celospoločenskej názorovej zhody rozhodujúcich politických a spoločenských subjektov pri formulovaní a presadzovaní životných a dôležitých záujmov a zahraničnopolitických priorít Slovenskej republiky, a to prostredníctvom dlhodobu stabilnej, kontinuálnej vnútornej a zahraničnej politiky. Slovenská republika tak posilní svoju kredibilitu a charakter stabilného, dôveryhodného a spoľahlivého partnera v súčasnosti aj v budúcnosti.

48. Slovenská republika bude pri posilňovaní vnútornej stability zaručovať bezpečnosť svojich občanov, dodržiavanie ich základných ľudských práv a slobôd, ako aj dodržiavanie práv národnostných menšín a etnických skupín ako dôležitú oblasť posilňovania celkovej bezpečnosti. Za významnú súčasť upevňovania demokracie a stability považuje reformu verejnej správy, najmä jej decentralizáciu a modernizáciu s cieľom dosiahnuť európsku úroveň.

Sociálno-ekonomický rozvoj

49. Slovenská republika bude dbať o rast úrovne výchovy a vzdelávania, formovanie potrebných vedomostí na adaptáciu na život v meniacom sa medzinárodnom prostredí a na zvládnutie nadchádzajúcich výziev. Zabezpečí zmenu štruktúry a obsahu vzdelávania a vytvorenie podmienok na lepšie ohodnotenie systému výchovy a vzdelania v spoločnosti tak, aby sa postupne dostala na úroveň vyspelých demokratických štátov.

50. Fungovanie stabilnej, sociálne orientovanej, zdrojovo diverzifikovanej trhovej ekonomiky, ktorá rešpektuje princípy trvalo udržateľného rozvoja, vyžaduje formulovať dlhodobú stratégiu zásadnej ekonomickej reformy štátu spojenú s vybudovaním inštitucionálnych a legislatívnych prvkov tak, aby ekonomika bola dostatočne konkurencieschopná a prepojená s ekonomickým systémom modernej Európy.

51. Slovenská republika bude pokračovať v budovaní stabilného a transparentného ekonomického prostredia so všetkými jeho atribútmi (rozvoj podmienok na podnikanie, liberalizácia obchodu, dobudovanie infraštruktúry, reforma bankového a finančného sektora), čím vytvorí vhodné podmienky pre domáce podnikateľské subjekty a zahraničných investorov a tiež podmienky na znižovanie zahraničnej zadĺženosti a deficitu zahraničného obchodu. Slovenská republika sa koordináciou menovej a fiskálnej politiky usiluje o priblíženie ku krajinám so stabilným finančným a menovým vývojom s transparentným prerozdeľovaním zdrojov.

52. Vo sfére regionálnej politiky bude Slovenská republika zohľadňovať regionálne aspekty rastu výkonnosti ekonomiky a zároveň sa bude usilovať o znižovanie markantných rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja regiónov pomocou štrukturálne postihnutým regiónom, mikroregiónom s vysokou mierou nezamestnanosti a aktívnou podporou malého a stredného podnikania a rozvoja zamestnanosti. Dlhodobou úlohou bude podpora medziregionálnej spolupráce.

53. Stabilitu, výkonnosť a bezpečnosť ekonomiky bude Slovenská republika spájať s postupnou integráciou do Európskej únie, a to prijímaním jej legislatívy a pravidiel na reguláciu ekonomiky. Ako asociovaná krajina Európskej únie bude Slovenská republika hľadať možnosti svojho podielu na spoločnej európskej bezpečnostnej a obrannej politike, zvlášť pri riešení krízových situácií, s dôrazom na operácie humanitného charakteru. Na zachytenie globálnych ekonomických trendov v transformácii ekonomiky využije Slovenská republika členstvo v Organizácii pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj, ako aj možné zdroje a odbornú pomoc medzinárodných finančných a obchodných inštitúcií - Medzinárodného menového fondu, Svetovej banky, Svetovej obchodnej organizácie a ďalších organizácií.

54. Pri realizácii bezpečnostnej stratégie bude Slovenská republika pokračovať v budovaní informačnej spoločnosti s cieľom priblížiť sa úrovni vyspelých európskych krajín.

V súvislosti s prístupovým procesom do NATO a Európskej únie sa bude usilovať o vybudovanie informačných systémov interoperabilných so systémami členských štátov Severoatlantickej aliancie a zodpovedajúcich ich požiadavkám na ochranu dôležitých informácií. Takisto sa bude pripravovať na realizáciu požiadavky priemyselnej a informačnej bezpečnosti.

Ochrana životného prostredia

55. Za dôležitú súčasť formovania svojho bezpečnostného prostredia považuje Slovenská republika oblasť životného prostredia v jeho globálnom, kontinentálnom a regionálnom význame. Vníma priamu súvislosť medzi zhoršujúcim sa životným prostredím a ekologicky nezodpovedným priemyselným rozvojom, a preto bude zabezpečovať aplikáciu environmentálnych otázok do všetkých odvetvových programov s cieľom realizovať národnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. Uvedomuje si, že neakceptovanie zásad ekologickej racionality využívania prírodného bohatstva a zdrojov má za následok závažné narušenie životného prostredia s vplyvom na zhoršovanie zdravotného stavu populácie, na nárast výskytu nebezpečných chorôb a infekcií, ktoré nemôžu zvládnuť jednotlivé štáty vlastnými prostriedkami.

PREHLBOVANIE SCHOPNOSTI A PRIPRAVENOSTI REAGOVAŤ NA RIZIKÁ A OHROZENIA

Zaručenie obrany štátu

56. Vzhľadom na pretrvávajúce regionálne napätia a možnosti ich prerastania do ozbrojených konfliktov bude Slovenská republika prispievať v rámci účinnej prevencie k takému medzinárodnému usporiadaniu, v ktorom je ozbrojené násilie najkrajnejším spôsobom riešenia sporov medzi štátmi alebo vnútri štátov. Bude prispievať k úsiliu o predchádzanie vzniku regionálnych napätí a regionálnych konfliktov. Upraví svoj právny poriadok, ako aj štruktúru a schopnosti ozbrojených síl tak, aby bola schopná vyčleniť primerané sily a prostriedky na aktivity medzinárodného spoločenstva.

57. V dôsledku kvalitatívnych zmien bezpečnostného prostredia, vzniku nových výziev, rizík a ohrození zintenzívni Slovenská republika v nastávajúcom období proces systémových zmien, ktoré vytvoria predpoklady na zaručenie jej obrany. Vyjadrením novej kvality riešenia tejto oblasti bude prijatie obrannej a vojenskej stratégie Slovenskej republiky. V súlade s tým sa uskutoční zásadná reforma systému obrany štátu s jeho následným včlenením do nového bezpečnostného systému štátu, ktorý bude zodpovedať štandardom štátov Se-

veroatlantickej aliancie a efektívne zaručí bezpečnosť štátu v období mieru, v krízových situáciách alebo vo vojne.

58. V rámci reformy systému obrany štátu uskutoční Slovenská republika reformu svojich ozbrojených síl, ktoré svojím charakterom, zložením, systémom riadenia a velenia, výcviku a výchovy budú postupne interoperabilné s ozbrojenými silami členských štátov Severoatlantickej aliancie. Okrem schopnosti plniť tradičné úlohy spojené so zaručením obrany štátu musia byť spôsobilé primerane reagovať na nové výzvy, riziká a ohrozenia vojenského i nevojenského charakteru. Ozbrojené sily musia zvýšiť svoju pripravenosť na medzinárodnú vojenskú spoluprácu v súlade s integračnými záujmami Slovenskej republiky. Strategickým zámerom je vybudovať primerane vyzbrojené a dobre vycvičené ozbrojené sily schopné zabezpečiť obranu štátu a plniť jeho medzinárodné záväzky a dohody. Svoju pripravenosť na obranu bude Slovenská republika zabezpečovať aj prostredníctvom obranného plánovania ako integrálnej súčasť riadenia obrany štátu.

Integrácia do euroatlantických politických a bezpečnostných štruktúr

59. Slovenská republika bude prispievať k vytváraniu integrovanej bezpečnostnej štruktúry vzájomne sa dopĺňajúcich a posilňujúcich organizácií, schopnej zabrániť vzniku globálneho konfliktu v dlhodobej perspektíve. Z politického a vojenského hľadiska považuje za základný prvok tejto štruktúry Severoatlantickú alianciu, ktorá je schopná zaručiť kolektívnu obranu svojim členom a prispievať k bezpečnosti a stabilite v Európe. Slovenská republika sa usiluje o dosiahnutie plnohodnotného členstva v Severoatlantickej aliancii ako optimálneho variantu získania efektívnych bezpečnostných záruk.

60. Počas prístupového procesu sa Slovenská republika a jej ozbrojené sily budú komplexne pripravovať na vstup do civilných a vojenských štruktúr Severoatlantickej aliancie. Svoj národný program prípravy na vstup do Severoatlantickej aliancie bude Slovenská republika realizovať v súlade s Akčným plánom členstva, ktorý bol schválený na washingtonskom samite Severoatlantickej aliancie.

61. Po získaní členstva v Severoatlantickej aliancii Slovenská republika dobuduje systém obrany tak, aby bol interoperabilný so systémom obrany ostatných členských štátov Severoatlantickej aliancie, dotvorí obrannú infraštruktúru pre potreby koalície obrany a vyčlení sily a prostriedky pre spoločné velenie Severoatlantickej aliancie, aktívne sa bude po-

dieľať na koalíčnom obrannom plánovaní, na spoločnom financovaní a plánovaní operácií, vytváraní mnohonárodných veliteľstiev a jednotiek, vytváraní integrovaného systému proti-vzdušnej obrany a komplexného prepojenia krízového manažmentu štátu s krízovým manažmentom štátov Severoatlantickej aliancie.

Posilňovanie vnútornej bezpečnosti

62. Slovenská republika v úsilí zamedziť nekontrolovateľnú migráciu a s ňou spojené prevádzачstvo bude postupne zlad'ovať pobytovú a azylovú politiku s politikou ostatných štátov euroatlantického spoločenstva. Dôsledne posúdi politické, ekonomické a sociálne dôvody migrantov a na základe toho bude diferencovať svoje opatrenia, predovšetkým pri odstraňovaní možných negatívnych ekonomických a sociálnych účinkov súvisiacich s väčšou migračnou vlnou. Za súčasť zamedzenia tohto rizika Slovenská republika považuje koordináciu ochrany hraníc, medzinárodnú spoluprácu a postupnú pripravenosť na realizáciu požiadaviek Schengenskej dohody. Bude vytvárať vnútorné podmienky na predchádzanie ekonomickej emigrácii zo Slovenskej republiky, predovšetkým emigrácii rómskeho obyvateľstva, a iniciovať riešenie tohto problému v európskom kontexte.

63. Slovenská republika bude pri prehlbovaní vnútornej bezpečnosti a poriadku vytvárať v úzkej spolupráci s vecne príslušnými nadnárodnými organizáciami podmienky na vylúčenie rizík súvisiacich s negatívnymi sociálnymi javmi vnútri spoločnosti, ktorých závažnosť narastá v prepojení na medzinárodné štruktúry. Skvalitní vnútorné funkcie štátu tak, aby sa prvoradá pozornosť venovala ochrane života, práv a slobôd ľudí, ich zdravia a osobnej bezpečnosti a ochrane verejného poriadku. Posilní právne istoty občanov pri ochrane súkromného majetku, zvýši dôraz pri ochrane verejného majetku a verejného poriadku. Osobitný dôraz položí na prevenciu a odstraňovanie rôznych organizovaných foriem majetkovej, ale predovšetkým násilnej kriminality, ako aj ekonomickej kriminality prejavujúcej sa daňovými únikmi, podvodmi, spreneverami majetku a finančných prostriedkov. V tomto duchu upraví svoju legislatívu a prehľbi účinnosť kontroly. Zvlášť energicky budú štátne orgány postupovať pri odhaľovaní prejavov protekcie a klientelizmu v ekonomickej oblasti. Pozornosť budú venovať kriminalite zvyšujúcej sa v dôsledku sociálnej a ekonomickej polarizácie spoločnosti, ale aj kriminalite mladistvých, rozširovaniu drog a kriminalite s rasovým motívom. V tomto úsilí sa musí prehľbiť spoločný postup orgánov štátu, občanov, verejnosti, rodiny, vzdelávacích inštitúcií a médií.

64. Zaručenie vnútornej bezpečnosti a poriadku a ochrana verejného poriadku v Slovenskej republike nie je len záležitosťou Policajného zboru, ozbrojených zborov a ozbrojených bezpečnostných zborov, ale aj orgánov štátnej správy, miestnej štátnej správy a územnej samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb. Je potrebné skvalitniť informovanosť, vzájomnú koordináciu činnosti, ako aj úroveň všestranného zabezpečenia všetkých zainteresovaných subjektov v rámci tvoriaceho sa bezpečnostného systému, posilniť účasť masovokomunikačných prostriedkov, mimovládnych organizácií a občanov v tejto oblasti. Takýmto koordinovaným komplexným prístupom spolu s efektívnejšou a pružnejšou činnosťou prokuratúry a súdov treba zvýšiť právne vedomie v spoločnosti, dôveru občanov voči štátnym orgánom a posilniť pocit ich osobnej bezpečnosti.

65. Úspešnosť postupu Slovenskej republiky proti aktivitám cudzích spravodajských služieb závisí predovšetkým od skvalitňovania systému riadenia, koordinácie a spolupráce našich špeciálnych služieb z úrovne štátu. Dôraz sa bude klásť na zvyšovanie úrovne analytickej a informačnej činnosti, ktorá umožní prijímanie včasných preventívnych opatrení. V súlade so záujmom o vstup do Severoatlantickej aliancie Slovenská republika prehlíbi úroveň spolupráce so špeciálnymi službami štátov Severoatlantickej aliancie v oblastiach spoločného záujmu, a to najmä pri zavádzaní zodpovedajúcich štandardov Severoatlantickej aliancie na ochranu dôležitých informácií.

66. Slovenská republika bude dbať o primeranú energetickú bezpečnosť a znižovanie zraniteľnosti ekonomiky, a to najmä diverzifikáciou energetických a surovinových vstupov zo stabilných štátov a oblastí a prispôbením procesu vytvárania zásob požiadavkám platným v Európskej únii. Na odstránenie rizík, ohrození a krízových situácií bude Slovenská republika vytvárať primerané rezervy a zabezpečiť mechanizmus účinnej transformácie ekonomiky na krízovú ekonomiku.

Predchádzanie sociálnym rizikám a ohrozeniam a ich odstraňovanie

67. Súčasťou úsilia o zabezpečenie v sociálnej oblasti bude starostlivosť o vyvážený demografický rozvoj a skvalitňovanie starostlivosti o zdravie občanov na základe moderných vedeckých poznatkov. Slovenská republika zintenzívni výchovu obyvateľstva k vyššej osobnej zodpovednosti za svoj zdravotný stav a zdravý spôsob života. Aktívne sa bude angažovať v medzinárodnom zdravotníckom spoločenstve a vo Svetovej zdravotníckej organizácii. Pri realizácii sociálnej politiky sa bude prehlbovať koordinácia činnosti orgánov štátu, verejno-

právnych inštitúcií a mimovládneho sektora tak, aby sa približovala štandardom európskych krajín.

68. Premyslenú sociálnu politiku považuje Slovenská republika za základ na odstraňovanie sociálnych rizík a za jeden z najdôležitejších nástrojov na zaručenie vnútornej sociálno-politickej stability, prosperity a bezpečnosti. Určujúce bude postupné zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva, zefektívnenie sociálnej siete a adresnosti pomoci sociálne odkázaným a postihnutým občanom pri adaptácii na zmenené životné podmienky v nadväznosti na zvyšovanie výkonnosti ekonomiky.

69. Zachovanie sociálneho zmieru, udržanie sociálnej stability a únosnej miery nezamestnanosti bude Slovenská republika zabezpečovať prepojením sociálnej a ekonomickej politiky s cieľom postupne sa približovať úrovni krajín Európskej únie, a tak zároveň vytvárať podmienky na udržanie kvalifikovanej pracovnej sily na svojom území.

70. Vzhľadom na cezhraničný dosah environmentálnej problematiky bude Slovenská republika spolupracovať na medzinárodnej úrovni pri udržaní kvality životného prostredia, pri ochrane prírodných zdrojov a pri predchádzaní rizikám a napätiam v environmentálnej oblasti. Bude dôsledne uplatňovať princípy a legislatívu Európskej únie v oblasti životného prostredia a podieľať sa na spoločnom postupe členských krajín Severoatlantickej aliancie a partnerských krajín v otázkach bezpečnosti životného prostredia.

BEZPEČNOSTNÝ SYSTÉM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

71. Na realizáciu bezpečnostnej politiky vláda Slovenskej republiky zabezpečí vybudovanie bezpečnostného systému štátu, ktorý bude predstavovať komplexný, integrovaný, funkcionálne a štrukturálne účelne usporiadaný systém, s konkrétno vymedzenými kompetenciami a vzájomným mechanizmom vzťahov medzi prvkami.

72. Poslaním bezpečnostného systému bude plánovanie, riadenie a koordinovanie úloh, opatrení a aktivít jeho prvkov na zaručenie stavu bezpečnosti štátu v čase mieru, v krízových situáciách a vo vojne pri efektívnom využití vnútorných zdrojov a prostriedkov štátu a medzinárodnej podpory.

73. Bezpečnostný systém Slovenskej republiky musí byť schopný:

- analyzovať bezpečnostné prostredie, jeho globálne, regionálne a subregionálne aspekty,

- klasifikovať bezpečnostné riziká a ohrozenia Slovenskej republiky a tendencie ich vývoja,
- určovať postupy a opatrenia na zamedzenie a odstránenie bezpečnostných rizík a ohrození a riešenie krízových situácií v súlade s dostupnými zdrojmi a kapacitami,
- zabezpečiť účinné riadenie a koordináciu síl a prostriedkov pri zamedzení a odstránení jednotlivých druhov bezpečnostných rizík, ohrození a krízových situácií s presným určením kompetencií a vzájomných väzieb medzi Národnou radou Slovenskej republiky, vládou Slovenskej republiky, prezidentom Slovenskej republiky a ďalšími orgánmi verejnej moci, právnickými osobami a fyzickými osobami,
- dosiahnuť požadovaný stupeň interoperability s bezpečnostnými systémami členských štátov Severoatlantickej aliancie a susedmi, umožňujúci efektívnu medzinárodnú spoluprácu celého systému i jeho jednotlivých prvkov,
- pôsobiť ako integrálna súčasť mechanizmu štátneho riadenia v súlade s ústavnoprávnym poriadkom Slovenskej republiky,
- zabezpečovať požadovanú mieru citlivosti a flexibility,
- disponovať potrebným vedecko-teoretickým zázemím a kvalifikovaným personálom,
- zabezpečovať svoju nepretržitú pripravenosť a akcieschopnosť.

ZÁVER

74. Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky predstavuje politicko-bezpečnostný dokument zásadného významu, ktorého poslaním je vytvoriť systémové predpoklady na komplexné zaručenie bezpečnosti Slovenskej republiky. Z hľadiska formulovania záujmov Slovenskej republiky, určenia základných cieľov a strategických postupov na ich realizáciu v jednotlivých oblastiach predstavuje Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky dokument dlhodobej platnosti, ktorý vyjadruje potrebnú mieru spoločensko-politickej názorovej zhody a podporu väčšiny občanov štátu.

75. Charakter záujmov Slovenskej republiky je dlhodobo stabilný, čo vyžaduje, aby sa Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky orientovala nielen na súčasné úlohy spojené s ich realizáciou, ale aj na jasné formulovanie perspektívnych cieľov a očakávaní. Je zrejmé, že dynamický vývoj sveta bude pred Slovenskú republiku v budúcnosti stavať nové výzvy a prinášať nové riziká a ohrozenia, na ktoré by mala byť pripravená odpovedať a reagovať. Preto je popri jej súčasnej schopnosti podieľať sa na formovaní medzinárodného bezpečnostného prostredia a aktuálnej pripravenosti reagovať na súčasné výzvy, riziká a ohrozenia ne-

menej dôležitou súčasťou jej stratégie i kontinuálna príprava na budúcnosť. Realizáciu svojich záujmov bude Slovenská republika zabezpečovať prostredníctvom dlhodobých stratégií v politickej, ekonomickej, environmentálnej, sociálnej, vojenskej a kultúrnej oblasti, ktoré budú založené na hodnotách uznávaných a rešpektovaných demokratickým svetom.

76. Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky je pružným dokumentom, ktorý sa bude priebežne aktualizovať. Na základe analýzy bezpečnostného prostredia a vyhodnocovania tendencií jeho vývoja sa budú prijímať opatrenia na aktualizáciu postupov s cieľom predchádzať bezpečnostným rizikám a ohrozeniam, odstraňovať ich a riešiť krízové situácie, ktoré ohrozujú záujmy Slovenskej republiky.

77. Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky nahrádza dokument Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky schválený Národnou radou Slovenskej republiky dňa 21. júna 1996.

Národná rada Slovenskej republiky
II. volebné obdobie

Číslo: 1855/2000

802a

S p o l o č n á s p r á v a

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania Bezpečnostnej stratégie Slovenskej republiky

Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky (tlač 802) pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím číslo 878 z 22. novembra 2000 týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:

Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky
Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť

Zároveň určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, aby pripravil spoločnú správu o prerokovaní uvedeného materiálu vo výboroch a predložil návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky prerokoval 16. januára 2001 a odporučil Národnej rade Slovenskej republiky

1. schváliť Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky,
2. zrušiť Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre európsku integráciu prerokovali Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky na spoločnom rokovaní 15. januára 2001. Oba výbory schválili k nej tieto pripomienky:

1. K bodu 1
V bode 1 a ďalej v bodoch 21, 29, 32, 64 a 73 slová „orgány verejnej moci“ nahradiť slovami „štátne orgány a orgány územnej samosprávy“.
2. K bodu 2
V prvej vete na konci pripojiť tieto slová „vrátane takých zmien Ústavy Slovenskej republiky, ktoré umožnia jej aktívnu účasť v orgánoch kolektívnej obrany a v ostatných medzinárodných organizáciách“.
3. K bodu 4
Štvrtú vetu nahradiť novou vetou, ktorá znie: „Zároveň sa formuje bezpečnostná a obranná politika Európskej únie, ktorú Slovenská republika chápe ako komplementárny proces so systémom kolektívnej obrany Severoatlantickej aliancie.“.
4. K bodu 4
V poslednej vete bodu 4 za slová „šírenia zbraní hromadného ničenia“ doplniť slová „materiálu dvojakého určenia“.
5. K bodu 6
V druhej vete slovo „vysokú“ nahradiť slovom „zodpovedajúcu“.
6. K bodu 6
V tretej vete slová „krajinami bývalého Sovietskeho zväzu“ nahradiť slovami „krajinami Spoločenstva nezávislých štátov“.
7. K bodu 7
V prvej odrážke slová „jej suverenity a integrity“ nahradiť slovami: „jej štátnej suverenity, územnej integrity a kultúrnej identity“.
8. K bodu 21
V druhej vete za slová „obchod so zbraňami a drogami“ vložiť slová „materiálmi dvojakého určenia“.
9. K bodu 26
V poslednej vete slová „úrovne ich výchovy a vzdelávania“ nahradiť slovami „úrovne výchovy, vzdelávania a vedy.“.
10. K bodu 36
Prvú vetu nahradiť novou vetou, ktorá znie: „Slovenská republika považuje za rozhodujúci faktor zaručenia bezpečnosti, stability a prosperity v Európe, ako aj v celom euroatlantickom priestore v súčasnosti a v perspektíve Severoatlantickú alianciu a Európsku úniu na členstvo, ktorých sa pripravuje.“.
11. K bodu 73
V štvrtej odrážke za slová „zabezpečiť účinné riadenie a koordináciu síl a prostriedkov pri“ vložiť slová „predchádzaní, zamedzovaní, zmiernovaní a odstraňovaní následkov jednotlivých druhov bezpečnostných rizík.“.

12. K bodu 73

V štvrtej odrážke za slová „krízových situácií“ vložiť slová „vrátane vytvorenia krízového manažmentu štátu“.

Uvedené pripomienky schválené výbormi sú zapracované do textu Bezpečnostnej stratégie Slovenskej republiky, ktorá je prílohou predloženého návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky.

Oba výbory odporučili Národnej rade Slovenskej republiky uvedenú stratégiu schváliť v znení prijatých pripomienok. Ďalej odporučili zrušiť Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky z 21. júna 1996.

Bratislava 23. januára 2001

Vladimír PALKO v. r.
predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť

Návrh

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
zjanuára 2001

k Bezpečnostnej stratégii Slovenskej republiky (tlač 802)

Národná rada Slovenskej republiky

1. schvaľuje

Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky v znení ako je uvedená v prílohe tohto uznesenia,

2. zrušuje

Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky schválené uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 21. júna 1996 číslo 370.

Príloha k uzneseniu NR SR z februára 2001
Číslo:

BEZPEČNOSTNÁ STRATÉGIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

O b s a h

ÚVOD

I. BEZPEČNOSTNÉ PROSTREDIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. ZÁŮJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŽIVOTNÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DÔLEŽITÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

III. BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY, RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY

**BEZPEČNOSTNÉ RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

IV. BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CIELE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**ZÁKLADNÉ ZÁSADY BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
OBLASTI A NÁSTROJE REALIZÁCIE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

FORMOVANIE BEZPEČNOSTNÉHO PROSTREDIA

Prevenčia a posilňovanie globálnej, európskej a regionálnej bezpečnosti

Prehľbovanie medzinárodnej spolupráce

Podpora presadzovania zásad medzinárodného práva

Zaručenie stability a rozvoja právneho štátu

Sociálno-ekonomický rozvoj

Ochrana životného prostredia

**PREHLBOVANIE SCHOPNOSTI A PRIPRAVENOSTI REAGOVAŤ NA
RIZIKÁ A OHROZENIA**

Zaručenie obrany štátu

Integrácia do euroatlantických politických a bezpečnostných štruktúr

Posilňovanie vnútornej bezpečnosti

Predchádzanie sociálnym rizikám a ohrozeniam a ich odstraňovanie

ZÁVER

BEZPEČNOSTNÝ SYSTÉM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚVOD

1. Slovenská republika uznáva, presadzuje a ochraňuje demokraciu, princíp zákonosti, dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov a ďalšími medzinárodnými dokumentmi. Svojimi historickými, kultúrnymi, politickými, geografickými, ekonomickými a ďalšími väzbami je neoddeliteľnou súčasťou euroatlantického civilizačného a kultúrneho prostredia. V snahe o všestranné zaručenie vlastnej bezpečnosti v súlade s medzinárodným právom a zvyklosťami prijíma Slovenská republika Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky. Ide o otvorený dokument určený pre štátne orgány a orgány územnej samosprávy a prístupný občanovi.

2. Slovenská republika prijíma túto bezpečnostnú stratégiu so zámerom vytvoriť systémové opatrenia na primeranú reakciu na bezpečnostné výzvy, bezpečnostné riziká, bezpečnostné ohrozenia a na krízové situácie vrátane takých zmien Ústavy Slovenskej republiky, ktoré umožnia jej aktívnu účasť v orgánoch kolektívnej obrany a v ostatných medzinárodných organizáciách. Slovenská republika vníma svoju bezpečnosť ako stav, v ktorom je zachovaná vnútorná bezpečnosť a poriadok, suverenita a integrita, demokratické základy štátu a v ktorom je chránené životné prostredie.

I. BEZPEČNOSTNÉ PROSTREDIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3. Hlavnými tendenciami, ktoré ovplyvňujú celosvetové bezpečnostné prostredie, sú globalizácia a nerovnomernosť vývoja regiónov. Okrem urýchľovania ekonomického, technologického, informačného, kultúrneho a politického prepájania štátov a kontinentov a zblížovania ľudstva, prinášajú tieto tendencie so sebou aj javy a procesy, ktoré sa vymykajú kontrole jednotlivých štátov a koalícií. Stierajú sa rozdiely medzi zahraničnou a vnútornou politikou, globálne operujúce finančné trhy majú stále väčší vplyv na vývoj sveta. Tieto tendencie vytvárajú nové, predovšetkým nevojenské výzvy, riziká a ohrozenia, ale ponúkajú tiež nové možnosti ich riešenia. Narastá počet a rôznorodosť ťažko špecifikovateľných bezpečnostných výziev, rizík, ohrození a krízových situácií, ktoré môžu byť vyvolané nielen zo vzťahov medzi štátmi, ale aj z konfliktov rôznorodej povahy vnútri štátov. Je zrejmé, že

globalizačný proces bude podstatným spôsobom modifikovať v súčasnosti známe výzvy, riziká a ohrozenia a ovplyvňovať stratégiu postupu ich riešenia v budúcnosti.

4. Charakteristickou črtou európskych bezpečnostných procesov je formovanie spolupracujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich bezpečnostných, politických, ekonomických a environmentálnych organizácií. Rozhodujúcim faktorom formovania európskeho bezpečnostného prostredia je transfer stability prostredníctvom rozširovania Severoatlantickej aliancie. Krajiny zapojené do programu Partnerstvo za mier a do činnosti Euroatlantickej partnerskej rady v súčasnosti pôsobia ako významné subjekty formovania európskeho bezpečnostného systému na základe budovania dôvery a otvorených vzťahov medzi nimi. Zároveň sa formuje bezpečnostná a obranná politika Európskej únie, ktorú Slovenská republika chápe ako komplementárny proces so systémom kolektívnej obrany Severoatlantickej aliancie. Súčasťou týchto procesov je aj zvyšovanie akcieschopnosti Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe spoluprácou s európskymi a euroatlantickými inštitúciami. Na prelome storočí v Európe pôsobia nové výzvy a ohrozenia mieru a medzinárodnej stability, a to v podobe etnických napätí, hospodárskych kríz, politickej nestability, medzinárodného organizovaného zločinu a terorizmu, porušovania ľudských práv, zneužívania informačných technológií, šírenia zbraní hromadného ničenia, materiálov dvojakeho určenia a najmodernejších zbraňových systémov.

5. Bezpečnostné prostredie v strednej Európe, ktorého súčasťou je aj Slovenská republika, je v rozhodujúcej miere ovplyvnené prijatím Českej republiky, Poľskej republiky a Maďarskej republiky do Severoatlantickej aliancie a ďalšou otvorenosťou procesu jej rozširovania. Slovenská republika zatiaľ nemá dostatočné vonkajšie medzinárodné inštitucionalizované bezpečnostné záruky opierajúce sa o zmluvný základ o spoločnej obrane. Členstvo Slovenskej republiky v Severoatlantickej aliancii by prispelo k prehĺbeniu homogenity v bezpečnostnom usporiadaní strednej Európy. Štáty strednej Európy vrátane Slovenskej republiky sa usilujú o vstup do Európskej únie, pričom v prístupovom procese využívajú prehĺbujúcu sa kooperáciu v rámci krajín Vyšehradskej štvorky a Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode, čím sa vytvárajú vhodné predpoklady na rozvoj spolupráce a upevňovanie stability v oblasti.

6. Slovenská republika patrí svojou rozlohou, počtom obyvateľov a ekonomickým potenciálom medzi menšie európske štáty s nedostatkom niektorých zdrojov energií a surovín. Má však bohaté kultúrne tradície, zodpovedajúcu úroveň vzdelanosti svojich občanov, ako aj

kvalifikovanú pracovnú silu, čo zvyšuje jej možnosti podieľať sa na všestrannom rozvoji regiónu a kontinentu. Ekonomicky je najviac prepojená s krajinami združenými v Stredo-európskej dohode o voľnom obchode, v Európskom združení voľného obchodu, s krajinami Európskej únie, ale z hľadiska surovín a zdrojov aj s krajinami Spoločenstva nezávislých štátov, predovšetkým s Ruskou federáciou. Tieto okolnosti spolu s otvorenosťou ekonomiky predurčujú Slovenskú republiku na širšiu aktívnu politickú a hospodársku spoluprácu v tomto priestore. Slovenská republika je pomerne mladý štát, ktorý postupne upevňuje demokratické základy a zdokonaľuje mechanizmy fungovania právneho štátu, vytvára predpoklady na formovanie občianskej spoločnosti a prijíma systémové opatrenia na uskutočnenie zásadnej reformy a transformácie svojej sociálno-ekonomickej a environmentálnej sféry. Je pevnou súčasťou medzinárodného spoločenstva a aktívnym subjektom medzinárodných vzťahov.

II. ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŽIVOTNÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7. Zájmy Slovenskej republiky vyjadrujú potreby občanov a štátu. **Životné záujmy Slovenskej republiky** vychádzajú zo základných dlhodobých potrieb a majú rozhodujúci význam pre zaručenie života a bezpečnosti občanov, existenciu a fungovanie štátu. Sú to predovšetkým tieto záujmy:

- zaručenie bezpečnosti Slovenskej republiky, jej štátnej suverenity, územnej integrity a kultúrnej identity,
- zachovanie a rozvoj demokratických základov štátu, jeho vnútornej bezpečnosti a poriadku, ochrany života a zdravia občanov,
- zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja spoločnosti, spolu s ochranou dôležitých infraštruktúr štátu a životného prostredia,
- zachovanie mieru a stability v strednej Európe spojené s rozširovaním zóny demokracie, bezpečnosti a prosperity, vrátane plnohodnotného členstva Slovenskej republiky v Severoatlantickej aliancii a v Európskej únii.

DÔLEŽITÉ ZÁUJMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8. **Dôležité záujmy Slovenskej republiky** vytvárajú širšie predpoklady na realizáciu životných záujmov Slovenskej republiky tým, že ovplyvňujú medzinárodné (vonkajšie) i vnútorné podmienky. Dôležitými záujmami Slovenskej republiky sú predovšetkým:

- udržanie mieru a stability vo svete a predchádzanie napätiam a krízam, prípadne ich včasné a efektívne riešenie mierovými prostriedkami,
- dobré vzťahy s bezprostrednými susedmi a rozvoj všetkých foriem vzájomne výhodnej regionálnej spolupráce,
- vnútropolitická stabilita založená na zodpovedajúcej celospoločenskej zhode v otázkach životných a dôležitých záujmov Slovenskej republiky,
- dosiahnutie dynamického prechodu ekonomiky Slovenskej republiky na ekologicky vyváženejšiu, výkonnejšiu a zdrojovo diverzifikovanú trhovú ekonomiku schopnú primerane uspokojovať potreby občanov,
- zaručenie sociálneho zmieru a stability v spoločnosti založenej na rešpektovaní rovnosti práv všetkých obyvateľov bez rozdielu politickej príslušnosti, náboženského vyznania, pohlavia, rasy, príslušnosti k rôznym národnostným či sociálnym skupinám,
- dosiahnutie environmentálnej bezpečnosti v rámci vnútorných a medzinárodných štruktúr.

9. Slovenská republika je v súlade s medzinárodným právom a svojimi záväzkami odhodlaná a pripravená použiť všetky potrebné prostriedky a v prípade nevyhnutnosti aj svoje ozbrojené sily na obranu a ochranu svojich životných záujmov.

III. BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY, RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10. Analýza bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky umožňuje vymedziť rozhodujúce bezpečnostné výzvy, riziká a ohrozenia. Ak by sa neriešili, mohli by aktuálne alebo v perspektíve prerásť do krízových situácií, a tak priamo alebo nepriamo ohroziť životné a dôležité záujmy Slovenskej republiky.

BEZPEČNOSTNÉ VÝZVY

11. Slovenská republika si svojim uváženým zapájaním do globálnych politických, ekonomických, sociálnych a kultúrnych trendov môže zabezpečiť všestranný, trvalo udržateľný rozvoj. Nevyužitie tejto výzvy by znamenalo vyradenie Slovenskej republiky z hlavných prúdov svetového vývoja a vážne ohrozenie jej záujmov.

12. Aktívna účasť na mierovom úsilí medzinárodného spoločenstva umožní Slovenskej republike podieľať sa na formovaní svetového bezpečnostného prostredia.

Slovenská republika vníma túto výzvu ako požiadavku na to, aby v rámci možností zvyšovala svoj vklad do prevencie vzniku konfliktov a ich riešenia.

13. Jednou z najdôležitejších bezpečnostných výziev je plnohodnotná účasť na tvorbe integrovaného európskeho bezpečnostného systému spojená s rastom zodpovednosti za bezpečnosť a stabilitu vo svete. Slovenská republika na ňu reaguje predovšetkým prípravou na vstup do Severoatlantickej aliancie a Európskej únie, ako aj aktívnym pôsobením v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

14. Aktívne pôsobenie v strednej Európe a rozvoj dobrých susedských vzťahov poskytuje Slovenskej republike možnosť ovplyvňovať bezprostredné okolie a zároveň jej zabezpečiť pevné a stabilné postavenie v tejto oblasti. Historickou a unikátnou výzvou pre Slovenskú republiku je využitie a rozvinutie potenciálu spolupráce v rámci krajín Vyšehradskej štvorky. Politická stabilita a hospodárska prosperita tejto oblasti je významným predpokladom realizácie záujmov Slovenskej republiky.

15. Upevňovanie demokracie, právneho štátu a dodržiavanie základných ľudských a občianskych práv a slobôd je výzvou, ktorá vyžaduje nepretržité zdokonaľovanie demokratických zásad a inštitúcií s cieľom dosiahnuť ich dlhodobú stabilitu a rozvoj na úrovni vyspelých demokratických štátov.

16. Transformácia ekonomiky na fungujúcu, sociálne a environmentálne orientovanú, zdrojovo diverzifikovanú trhovú ekonomiku rešpektujúcu princípy trvalo udržateľného rozvoja a porovnateľnú s ekonomikami vyspelých demokratických štátov je výzvou, ktorej prijatie vytvorí predpoklady na efektívnu ekonomickú spoluprácu a umožní primerané uspokojovanie potrieb občanov.

17. Rozvoj a využitie výsledkov technologickej revolúcie je výzvou, ktorej zvládnutie je jedným z rozhodujúcich predpokladov všestranného rozvoja Slovenskej republiky a jej prechodu od industriálnej k informačnej spoločnosti.

BEZPEČNOSTNÉ RIZIKÁ A OHROZENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

18. Pozitívny vývoj bezpečnostného prostredia v Európe a vo svete po skončení studenej vojny podstatne znížil pravdepodobnosť vzniku globálnej vojny. V dlhodobejšej perspektíve nie je však vylúčené riziko vzniku rozsiahleho ozbrojeného konfliktu. Vzhľadom

na úsilie viacerých nedemokratických režimov zvyšovať svoje vojenské kapacity vrátane nosičov zbraní hromadného ničenia pretrváva riziko ohrozenia európskych štátov, a teda aj Slovenskej republiky.

19. K pretrvávajúcim bezpečnostným rizikám v Európe s možnosťou ich prerastania do ozbrojeného násillia patria regionalne konflikty v nestabilných regiónoch (v súčasnosti napr. v oblasti juhovýchodnej Európy a severného Kaukazu). Vzhľadom na svoje zdroje spočívajúce na extrémistických nacionalistických, náboženských či ideologických základoch majú tieto riziká dlhodobý charakter.

20. Nekontrolovateľná migrácia je rizikom, ktorého závažnosť pre Slovenskú republiku narastá aj napriek tomu, že v súčasnosti nie je hlavným cieľom migračných tokov. Nezávládnuteľná migračná vlna, ktorá môže vzniknúť ako dôsledok regionálnych konfliktov, by však mohla predstavovať destabilizujúci faktor v celej Európe, a tým aj ohrozenie záujmov Slovenskej republiky.

21. Medzinárodný organizovaný zločin a terorizmus je bezpečnostným rizikom a vzhľadom na široký rozsah a dôsledky jeho pôsobenia už v súčasnosti prerastá do ohrozenia životných záujmov Slovenskej republiky. Narastajú také aktivity, ako napr. obchod so zbraňami a drogami, materiálmi dvojakeho určenia, obchodovanie s deťmi a ženami a pranie špinavých peňazí. Existuje riziko ich prepojenia na štátne orgány a orgány územnej samosprávy, ako aj na hospodárske subjekty. Narastá rozsah a nebezpečnosť pôsobenia medzinárodného terorizmu.

22. Kriminalizácia sociálnych vzťahov je rizikom, ktoré môže prerásť až do ohrozenia životných záujmov Slovenskej republiky. Zaznamenávame nárast organizovaného zločinu, ktorý sa prejavuje v oblasti násilnej kriminality vrátane vydierania, lúpeží a vrážd. Vnútornú stabilitu štátu ovplyvňuje nárast ekonomickej kriminality (podvody, sprenevery majetku a finančných prostriedkov, daňové úniky) spolu s majetkovou kriminalitou, ktorá sa prejavuje krádežami. Narastajúcu tendenciu majú násilné formy kriminality, trestné činy so zbraňou, výpalníctvo, kriminalita maloletých, mladistvých a sociálna kriminalita. Súčasťou tejto skupiny rizík je aj korupcia, zneužívanie právomocí a postavenia verejných činiteľov, sprenevera verejných prostriedkov a klientelizmus. Prehlbujúca sa korupcia ohrozuje samotné základy právneho a spoločenského systému. Rizikovým faktorom je aj tendencia narastania tolerance niektorých sociálnych skupín voči xenofóbii a rasizmu.

23. Aktivity cudzích špeciálnych služieb, charakteristické narastaním rozmanitosti pri využívaní tradičných a netradičných metód a nových technológií a záujmu o všetky oblasti a sféry spoločenského života predstavujú nepretržité ohrozenie záujmov Slovenskej republiky. Zvýšenie aktivít týchto služieb vo vzťahu k Slovenskej republike možno predpokladať v súvislosti s prístupovým procesom Slovenskej republiky do Severoatlantickej aliancie a do Európskej únie.

24. Narušenie alebo úplné zlyhanie informačných systémov štátu v dôsledku informačného terorizmu a pirátstva predstavuje riziko, ktoré môže vážne ohroziť bezpečnosť Slovenskej republiky.

25. Nadmerná závislosť Slovenskej republiky od nestabilných zdrojov niektorých základných surovín a energie a ich dopravy vyvoláva riziko, ktoré môže prerásť do ohrozenia nielen ekonomickej prosperity a stability, ale aj bezpečnosti štátu.

26. Negatívny demografický vývoj prejavujúci sa v postupnom poklese podielu práceschopného obyvateľstva k občanom dôchodkového, neproduktívneho veku negatívne vplyva na únosnosť sociálneho systému, ktorý môže stratiť schopnosť zabezpečiť funkčnosť sociálnej siete a ohroziť sociálnu stabilitu v štáte. Toto riziko je umocnené zhoršovaním zdravotného stavu občanov a poklesom úrovne výchovy, vzdelávania a vedy.

27. Environmentálne ohrozenia spojené s narúšaním životného prostredia, často prekračujúce hranice štátov, môžu bezprostredne ovplyvňovať bezpečnosť štátu. Súčasťou týchto ohrození sú priemyselné a technologické havárie, prírodné katastrofy a pohromy, ktoré svojou nepredvídateľnosťou, charakterom a dôsledkami predstavujú permanentné nebezpečenstvo ohrozenia životov a majetku vo veľkom rozsahu.

28. Zníženie potravinovej bezpečnosti štátu pod prahovú úroveň je rizikom, ktoré môže prerásť do ohrozenia bezpečnosti Slovenskej republiky.

IV. BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

29. Bezpečnostná politika Slovenskej republiky predstavuje komplexný súbor cieľov, zásad, postupov a opatrení štátu na zaručenie bezpečnosti štátu a občanov. Okrem obranného rozmeru v sebe integruje zahraničnú, vnútrobezpečnostnú, ekonomickú, sociálnu,

environmentálnu a ďalšie dimenzie. Jej účinnosť je podmienená mierou kooperatívnosti štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy, mimovládnych organizácií, právnických osôb a fyzických osôb.

CIELE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

30. Strategickým dlhodobým cieľom bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky je udržať alebo obnoviť stav bezpečnosti, ktorý umožňuje realizáciu jej životných a dôležitých záujmov.

31. Na dosiahnutie strategického dlhodobého cieľa bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky treba splniť tieto základné ciele bezpečnostnej politiky:

- zabezpečiť nepretržitú kvalifikovanú analýzu bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky a efektívny podiel na jeho formovaní,
- udržať schopnosť štátu predchádzať, minimalizovať a odstraňovať bezpečnostné riziká, bezpečnostné ohrozenia a riešiť krízové situácie,
- zabezpečiť pripravenosť štátu prijímať primerané a včasné odpovede na bezpečnostné výzvy,
- vybudovať bezpečnostný systém štátu interoperabilný s obdobnými systémami vyspelých demokratických štátov.

ZÁKLADNÉ ZÁSADY BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

32. Bezpečnostná politika Slovenskej republiky sa bude riadiť týmito zásadami:

- zásadou suverénneho práva na zaručenie vlastnej bezpečnosti, ktorá vychádza z prirodzeného práva Slovenskej republiky na individuálnu a kolektívnu sebaobranu podľa Charty Organizácie Spojených národov; vyjadruje právo slobodne rozhodovať o svojej vlastnej bezpečnosti na základe zvrchovanej rovnosti, práva slobodnej voľby foriem vlastnej bezpečnosti so zvrchovaným právom patriť alebo nepatriť do medzinárodných a nadnárodných organizácií,
- zásadou komplexnosti, ktorá akceptuje význam a vzájomný vplyv viacerých, osobitne politických, obranných, vnútrobezpečnostných, ekonomických, sociálnych a environmentálnych faktorov v bezpečnostnej politike Slovenskej republiky,
- zásadou angažovanosti, ktorá vyjadruje aktívny postoj Slovenskej republiky a rozhodnutie nezostať len pasívnym konzumentom výhod medzinárodnej bezpečnostnej spolupráce,

- zásadou nedeliteľnosti bezpečnosti, na základe ktorej Slovenská republika nebude realizovať také opatrenia na posilňovanie vlastnej bezpečnosti, ktoré by ohrozovali bezpečnosť iných štátov,
- zásadou prevencie, ktorá vyjadruje odhodlanie Slovenskej republiky prijímať účinné opatrenia zamerané na predchádzanie rizikám a ohrozeniam svojej bezpečnosti, ich včasnú identifikáciu a odstraňovanie,
- zásadou súladu bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky s jej ústavnoprávnym poriadkom a medzinárodnými právnymi normami a dohodami, ku ktorým Slovenská republika pristúpila,
- zásadou koordinovaného prístupu, ktorá vyžaduje cieľavedomé riadenie všetkých síl a prostriedkov potrebných na zaručenie bezpečnosti v národnom aj nadnárodnom meradle,
- zásadou kontinuity a dôveryhodnosti, ktorá vyjadruje nepretržitosť, nezvratnosť, stabilitu a dôveryhodnosť bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky,
- zásadou zodpovednosti a povinnosti štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy, právnických a fyzických osôb a všetkých občanov podieľať sa na realizácii bezpečnostnej politiky štátu,
- zásadou environmentálnej bezpečnosti.

OBLASTI A NÁSTROJE REALIZÁCIE BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

33. V súlade s uvedenými cieľmi a zásadami sa bezpečnostná politika Slovenskej republiky realizuje v dvoch základných oblastiach:

- v oblasti formovania bezpečnostného prostredia,
- v oblasti prehlbovania schopnosti a pripravenosti reagovať na výzvy, riziká a ohrozenia svojich záujmov a na riešenie krízových situácií.

FORMOVANIE BEZPEČNOSTNÉHO PROSTREDIA

34. Slovenská republika prikladá veľký význam formovaniu a ovplyvňovaniu stabilného bezpečnostného prostredia, v ktorom sú vytvorené priaznivé podmienky na realizáciu jej životných a dôležitých záujmov. Využije na to všetky dostupné a efektívne možnosti a prostriedky, predovšetkým opatrenia zamerané na prevenciu a posilňovanie globálnej, európskej, regionálnej a vnútornej bezpečnosti, na prehlbovanie medzinárodnej spolupráce a na presadzovanie zásad medzinárodného práva a právneho štátu.

Prevenca a posilňovanie globálnej, európskej a regionálnej bezpečnosti

35. Slovenská republika rozvinie svoju účasť na tých globálnych politických, ekonomických environmentálnych, sociálnych a kultúrnych integračných trendoch súčasného sveta, ktoré majú určujúci význam na formovanie jej bezpečnostného prostredia. Zvláštnu pozornosť bude naďalej venovať rozvoju vzťahov s Organizáciou Spojených národov, ktorú považuje za najdôležitejšie fórum multilaterálnej spolupráce. Slovenská republika preto bude podporovať zdokonaľovanie mechanizmov činnosti Organizácie Spojených národov prispievajúcich k zvýšeniu jej právomocí a zefektívneniu jej práce. Svoje pôsobenie v Organizácii Spojených národov bude orientovať na riešenie takých problémov, ako je skvalitňovanie životného prostredia, znižovanie napätia medzi vyspelým a rozvojovým svetom, odzbrojenie, koordinácia boja proti organizovanému zločinu a medzinárodnému terorizmu. Naďalej sa bude podieľať na mierových a humanitárnych operáciách.

36. Slovenská republika považuje za rozhodujúci faktor zaručenia bezpečnosti, stability a prosperity v Európe, ako aj v celom euroatlantickom priestore v súčasnosti a v perspektíve Severoatlantickú alianciu a Európsku úniu, na členstvo v ktorých sa pripravuje. V záujme rozvoja kooperatívnej európskej bezpečnosti Slovenská republika aktívne pristupuje k realizácii záverov Charty pre európsku bezpečnosť. Bude sa aj naďalej aktívne podieľať na činnosti Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe pri prevencii vzniku napätí, v krízovom manažmente a postkonfliktnej stabilizácii.

Prehlbovanie medzinárodnej spolupráce

37. Slovenská republika prehľbi spoluprácu pri budovaní stabilného, bezpečného a prosperujúceho stredoeurópskeho priestoru predovšetkým s Českou republikou, Poľskou republikou a Maďarskou republikou, s ktorými má spoločný záujem o vstup do Európskej únie. Rozšírenie Severoatlantickej aliancie o tieto krajiny predstavuje rozšírenie a prehĺbenie stability a bezpečnosti v strednej Európe, a tým aj kvalitatívnu zmenu bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky. V súlade so záujmom o plnohodnotné členstvo v Severoatlantickej aliancii bude Slovenská republika prehľbovať svoj podiel na spoločných aktivitách zameraných na skvalitnenie politicko-bezpečnostnej spolupráce s krajinami Vyšehradskej štvorky s dôrazom na spoluprácu medzi ozbrojenými silami. Aktívnu spoluprácu v rámci

Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, Svetovej obchodnej organizácie a Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode pri rozvíjaní všestrannej a vzájomne výhodnej obchodnej a ekonomickej spolupráce považuje za dôležitý prostriedok svojej prípravy na členstvo v Európskej únii a spolu s aktivitami v rámci Stredoeurópskej iniciatívy za príspevok k formovaniu stability v tomto priestore.

38. Z hľadiska svojich integračných záujmov pokladá Slovenská republika za dôležité udržanie a zintenzívňovanie dvojstranných vzťahov so všetkými krajinami Severoatlantickej aliancie a s krajinami ašpirujúcimi na vstup do nej v záujme rozširovania stability a bezpečnosti v Európe.

39. Okrem bezprostrednej spolupráce s krajinami Vyšehradskej štvorky považuje Slovenská republika za dôležité prehĺbovanie všestrannej spolupráce s Rakúskou republikou, ktorá ako jediná susedná krajina je členom Európskej únie. Slovenská republika má záujem o získanie jej podpory a o využitie jej skúseností v prístupovom procese do Európskej únie.

40. Vo vzťahu k Ukrajine sa Slovenská republika zameria na rozvoj vzťahov v oblastiach spoločného záujmu a medziregionálnej spolupráce, pretože nezávislá, bezpečná a ekonomicky stabilná Ukrajina je dôležitým faktorom bezpečnosti Slovenskej republiky.

41. Spolupráca s Ruskou federáciou a s ostatnými krajinami Spoločenstva nezávislých štátov sa bude realizovať na základe vzájomne výhodných partnerských vzťahov v súlade s integračnými ambíciami Slovenskej republiky.

42. Slovenská republika bude naďalej podporovať úsilie medzinárodného spoločenstva o rozvoj demokracie, ekonomickej spolupráce a bezpečnosti v juhovýchodnej Európe a rozvíjať spoluprácu s krajinami zainteresovanými na realizácii úloh Paktu stability pre juhovýchodnú Európu.

Podpora presadzovania zásad medzinárodného práva

43. Zachovanie mieru a bezpečnosti v Európe a vo svete je priamo spojené s rozvíjaním a prehĺbovaním procesu kontroly zbrojenia, odzbrojenia a budovania dôvery, ktorý považuje Slovenská republika za najspoláhlivejší spôsob formovania dôveryhodného a prehľadného bezpečnostného prostredia a zaručenia svojej vonkajšej bezpečnosti.

44. Slovenská republika bude aj naďalej aktívne prispievať k príprave a realizácii dohôd o kontrole zbrojenia, o odzbrojení a nešírení zbraní a podieľať sa na presadzovaní širšieho, komplexného a verifikovateľného procesu medzinárodnej kontroly. Dôležitý význam pripisuje realizácii Viedenského dokumentu o opatreniach na posilnenie dôvery a Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách. Súčasťou tohto úsilia je kontrola vývozu vlastných zbraní, ktorý chce Slovenská republika prísne zlad'ovať so svojimi integračnými záujmami.

45. Slovenská republika ako signatár Zmluvy o nešírení jadrových zbraní bude aj naďalej prispievať k aktivitám na podporu jej plnenia a podporovať úsilie o prijatie zmluvy o prerušení výroby štíepneho materiálu a ďalšie aktivity, ktoré sa týkajú prevencie, zabránenia ilegálnemu obchodu s jadrovým materiálom a celkového obmedzenia hrozby použitia zbraní hromadného ničenia.

46. Slovenská republika si uvedomuje dôležitosť presadzovania medzinárodného práva v súvislosti s narastaním takých hrozieb ako medzinárodný terorizmus, organizovaný zločin, pašovanie drog, ale aj nadmerné hromadenie zbraní. Podporuje spoločné úsilie v boji proti týmto hrozbám založené na koordinácii spoločného postupu medzinárodného spoločenstva a na zlad'ovaní zodpovedajúcich právnych noriem na národnej a medzinárodnej úrovni. Slovenská republika bude v tejto oblasti naďalej aktívne spolupracovať s ďalšími štátmi, koalíciami a medzinárodnými inštitúciami s dôrazom na prevenciu a nekompromisné potlačanie medzinárodného zločinu a medzinárodného terorizmu, v súlade s kritériami predvstupového paktu o boji s organizovaným zločinom.

Zaručenie stability a rozvoja právneho štátu

47. Slovenská republika bude zdokonaľovať mechanizmy fungovania právneho štátu, s dôrazom na zaručenie vnútropolitckej stability, ekonomickej prosperity a bezpečnosti občanov. Prioritou v oblasti vnútropolitckej stability je dosiahnutie a udržanie štandardných politických vzťahov v spoločnosti založených na dosahovaní názorovej zhody rozhodujúcich politických a spoločenských subjektov pri formulovaní a presadzovaní životných a dôležitých záujmov a priorít Slovenskej republiky, a to prostredníctvom dlhodobu stabilnej, kontinuálnej vnútornej a zahraničnej politiky. Slovenská republika tak posilní svoju kredibilitu a charakter stabilného a spoľahlivého partnera v súčasnosti aj v budúcnosti.

48. Slovenská republika bude pri posilňovaní vnútornej stability zaručovať bezpečnosť svojich občanov, dodržiavanie ich základných ľudských práv a slobôd, ako aj dodržiavanie práv národnostných menšín a etnických skupín ako dôležitú oblasť posilňovania celkovej bezpečnosti. Za významnú súčasť upevňovania demokracie a stability považuje reformu verejnej správy, najmä jej decentralizáciu a modernizáciu s cieľom dosiahnuť európsku úroveň.

Sociálno-ekonomický rozvoj

49. Slovenská republika bude dbať o rast úrovne výchovy a vzdelávania, formovanie potrebných vedomostí na adaptáciu na život v meniacom sa medzinárodnom prostredí a na zvládnutie nadchádzajúcich výziev. Zabezpečí zmenu štruktúry a obsahu vzdelávania a vytvorenie podmienok na lepšie ohodnotenie systému výchovy a vzdelania v spoločnosti tak, aby sa postupne dostala na úroveň vyspelých demokratických štátov.

50. Fungovanie stabilnej, sociálne orientovanej, zdrojovo diverzifikovanej trhovej ekonomiky, ktorá rešpektuje princípy trvalo udržateľného rozvoja, vyžaduje formulovať dlhodobú stratégiu zásadnej ekonomickej reformy štátu spojenú s vybudovaním inštitucionálnych a legislatívnych prvkov tak, aby ekonomika bola dostatočne konkurencieschopná a prepojená s ekonomickým systémom modernej Európy.

51. Slovenská republika bude pokračovať v budovaní stabilného a transparentného ekonomického prostredia so všetkými jeho atribútmi (rozvoj podmienok na podnikanie, liberalizácia obchodu, dobudovanie infraštruktúry, reforma bankového a finančného sektora), čím vytvorí vhodné podmienky pre domáce podnikateľské subjekty a zahraničných investorov a tiež podmienky na znižovanie zahraničnej zadĺženosti a deficitu zahraničného obchodu. Slovenská republika sa koordináciou menovej a fiskálnej politiky usiluje o priblíženie ku krajinám so stabilným finančným a menovým vývojom s transparentným prerozdeľovaním zdrojov.

52. Vo sfére regionálnej politiky bude Slovenská republika zohľadňovať regionálne aspekty rastu výkonnosti ekonomiky a zároveň sa bude usilovať o znižovanie markantných rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja regiónov pomocou štrukturálne postihnutým regiónom, mikroregiónom s vysokou mierou nezamestnanosti a aktívnou podporou malého

a stredného podnikania a rozvoja zamestnanosti. Dlhodobou úlohou bude podpora medziregionálnej spolupráce.

53. Stabilitu, výkonnosť a bezpečnosť ekonomiky bude Slovenská republika spájať s postupnou integráciou do Európskej únie, a to prijímaním jej legislatívy a pravidiel na reguláciu ekonomiky. Ako asociovaná krajina Európskej únie bude Slovenská republika hľadať možnosti svojho podielu na spoločnej európskej bezpečnostnej a obrannej politike, zvlášť pri riešení krízových situácií, s dôrazom na operácie humanitného charakteru. Na zachytenie globálnych ekonomických trendov v transformácii ekonomiky využije Slovenská republika členstvo v Organizácii pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj, ako aj možné zdroje a odbornú pomoc medzinárodných finančných a obchodných inštitúcií - Medzinárodného menového fondu, Svetovej banky, Svetovej obchodnej organizácie a ďalších organizácií.

54. Pri realizácii bezpečnostnej stratégie bude Slovenská republika pokračovať v budovaní informačnej spoločnosti s cieľom priblížiť sa úrovni vyspelých európskych krajín. V súvislosti s prístupovým procesom do NATO a Európskej únie sa bude usilovať o vybudovanie informačných systémov interoperabilných so systémami členských štátov Severoatlantickej aliancie a zodpovedajúcich ich požiadavkám na ochranu utajovaných informácií. Takisto sa bude pripravovať na realizáciu požiadavky priemyselnej a informačnej bezpečnosti.

Ochrana životného prostredia

55. Za dôležitú súčasť formovania svojho bezpečnostného prostredia považuje Slovenská republika oblasť životného prostredia v jeho globálnom, kontinentálnom a regionálnom význame. Vníma priamu súvislosť medzi zhoršujúcim sa životným prostredím a ekologicky nezodpovedným priemyselným rozvojom, a preto bude zabezpečovať aplikáciu environmentálnych otázok do všetkých odvetvových programov s cieľom realizovať národnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. Uvedomuje si, že neakceptovanie zásad ekologickej racionality využívania prírodného bohatstva a zdrojov má za následok závažné narušenie životného prostredia s vplyvom na zhoršovanie zdravotného stavu populácie, na nárast výskytu nebezpečných chorôb a infekcií, ktoré nemôžu zvládnuť jednotlivé štáty vlastnými prostriedkami.

PREHLBOVANIE SCHOPNOSTI A PRIPRAVENOSTI REAGOVAŤ NA RIZIKÁ A OHROZENIA

Zaručenie obrany štátu

56. Vzhľadom na pretrvávajúce regionálne napätia a možnosti ich prerastania do ozbrojených konfliktov bude Slovenská republika prispievať v rámci účinnej prevencie k takému medzinárodnému usporiadaniu, v ktorom je ozbrojené násilie najkrajnejším spôsobom riešenia sporov medzi štátmi alebo vnútri štátov. Bude prispievať k úsiliu o predchádzanie vzniku regionálnych napätí a regionálnych konfliktov. Upraví svoj právny poriadok, ako aj štruktúru a schopnosti ozbrojených síl tak, aby bola schopná vyčleniť primerané sily a prostriedky na aktivity medzinárodného spoločenstva.

57. V dôsledku kvalitatívnych zmien bezpečnostného prostredia, vzniku nových výziev, rizík a ohrození zintenzívni Slovenská republika v nastávajúcom období proces systémových zmien, ktoré vytvoria predpoklady na zaručenie jej obrany. Vyjadrením novej kvality riešenia tejto oblasti bude prijatie obrannej a vojenskej stratégie Slovenskej republiky. V súlade s tým sa uskutoční zásadná reforma systému obrany štátu s jeho následným včlenením do nového bezpečnostného systému štátu, ktorý bude zodpovedať štandardom štátov Severoatlantickej aliancie a efektívne zaručí bezpečnosť štátu v období mieru, v krízových situáciách alebo vo vojne.

58. V rámci reformy systému obrany štátu uskutoční Slovenská republika reformu svojich ozbrojených síl, ktoré svojím charakterom, zložením, systémom riadenia a velenia, výcviku a výchovy budú postupne interoperabilné s ozbrojenými silami členských štátov Severoatlantickej aliancie. Okrem schopnosti plniť tradičné úlohy spojené so zaručením obrany štátu musia byť spôsobilé primerane reagovať na nové výzvy, riziká a ohrozenia vojenského i nevojenského charakteru. Ozbrojené sily musia zvýšiť svoju pripravenosť na medzinárodnú vojenskú spoluprácu v súlade s integračnými záujmami Slovenskej republiky. Strategickým zámerom je vybudovať primerane vyzbrojené a dobre vycvičené ozbrojené sily schopné zabezpečiť obranu štátu a plniť jeho medzinárodné záväzky a dohody. Svoju pripravenosť na obranu bude Slovenská republika zabezpečovať aj prostredníctvom obranného plánovania ako integrálnej súčasť riadenia obrany štátu.

Integrácia do euroatlantických politických a bezpečnostných štruktúr

59. Slovenská republika bude prispievať k vytváraniu integrovanej bezpečnostnej štruktúry vzájomne sa dopĺňajúcich a posilňujúcich organizácií, schopnej zabrániť vzniku globálneho konfliktu v dlhodobej perspektíve. Z politického a vojenského hľadiska považuje za základný prvok tejto štruktúry Severoatlantickú alianciu, ktorá je schopná zaručiť kolektívnu obranu svojim členom a prispievať k bezpečnosti a stabilite v Európe. Slovenská republika sa usiluje o dosiahnutie plnohodnotného členstva v Severoatlantickej aliancii ako optimálneho variantu získania efektívnych bezpečnostných záruk.

60. Počas prístupového procesu sa Slovenská republika a jej ozbrojené sily budú komplexne pripravovať na vstup do politických a vojenských štruktúr Severoatlantickej aliancie. Svoj národný program prípravy na vstup do Severoatlantickej aliancie bude Slovenská republika realizovať v súlade s Akčným plánom členstva, ktorý bol schválený na washingtonskom samite Severoatlantickej aliancie.

61. Po získaní členstva v Severoatlantickej aliancii Slovenská republika dobuduje systém obrany tak, aby bol interoperabilný so systémom obrany ostatných členských štátov Severoatlantickej aliancie, dotvorí obrannú infraštruktúru pre potreby kolektívnej obrany a vyčlení sily a prostriedky pre spoločné velenie Severoatlantickej aliancie, aktívne sa bude podieľať na kolektívnom obrannom plánovaní, na spoločnom financovaní a plánovaní operácií, vytváraní mnohonárodných veliteľstiev a jednotiek, vytváraní integrovaného systému protivzdušnej obrany a komplexného prepojenia krízového manažmentu štátu s krízovým manažmentom štátov Severoatlantickej aliancie.

Posilňovanie vnútornej bezpečnosti

62. Slovenská republika v úsilí zamedziť nekontrolovateľnú a ilegálnu migráciu a s ňou spojené prevádzачstvo bude postupne zlad'ovať cudzineckú a azylovú politiku s politikou štátov Európskej únie. Dôsledne posúdi politické, ekonomické a sociálne dôvody migrantov a na základe toho bude diferencovať svoje opatrenia, predovšetkým pri odstraňovaní možných negatívnych ekonomických a sociálnych účinkov súvisiacich s väčšou migračnou vlnou. Za súčasť zamedzenia tohto rizika Slovenská republika považuje koordináciu ochrany hraníc, medzinárodnú spoluprácu a realizáciu požiadaviek Schengenskej dohody. Bude vytvárať vnútorné podmienky na predchádzanie ekonomickej emigrácii zo Slovenskej republiky, predovšetkým špekulatívnej emigrácii rómskeho obyvateľstva a podieľať sa na riešení tohto problému v európskom kontexte.

63. Slovenská republika bude pri prehľbovaní vnútornej bezpečnosti a poriadku vytvárať v úzkej spolupráci s vecne príslušnými nadnárodnými organizáciami podmienky na vylúčenie rizík súvisiacich s negatívnymi sociálnymi javmi vnútri spoločnosti, ktorých závažnosť narastá v prepojení na medzinárodné štruktúry. Skvalitní vnútorné funkcie štátu tak, aby sa prvoradá pozornosť venovala ochrane života, práv a slobôd ľudí, ich zdravia a osobnej bezpečnosti a ochrane verejného poriadku. Posilní právne istoty občanov pri ochrane súkromného majetku, zvýši dôraz pri ochrane verejného majetku a verejného poriadku. Osobitný dôraz položí na prevenciu a odstraňovanie rôznych organizovaných foriem majetkovej, ale predovšetkým násilnej kriminality, ako aj ekonomickej kriminality prejavujúcej sa korupciou, daňovými únikmi, podvodmi, spreneverami majetku a finančných prostriedkov. V tomto duchu upraví svoju legislatívu a prehľbí účinnosť kontroly. Zvlášť energicky budú štátne orgány postupovať pri odhaľovaní prejavov a klientelizmu v ekonomickej oblasti. Pozornosť budú venovať kriminalite zvyšujúcej sa v dôsledku sociálnej a ekonomickej polarizácie spoločnosti, ale aj kriminalite mladistvých, rozširovaniu drog a kriminalite s rasovým motívom. V tomto úsilí sa musí prehľbiť spoločný postup orgánov štátu, občanov, rodín, verejnosti, vzdelávacích inštitúcií a médií.

64. Zaručenie vnútornej bezpečnosti a poriadku a ochrana verejného poriadku v Slovenskej republike nie je len záležitosťou Policajného zboru Slovenskej republiky, ozbrojených zborov a ozbrojených bezpečnostných zborov, ale aj štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb. Je potrebné skvalitniť informovanosť, vzájomnú koordináciu činnosti, ako aj úroveň všestranného zabezpečenia všetkých zainteresovaných subjektov v rámci tvoriaceho sa bezpečnostného systému, posilniť účasť masovokomunikačných prostriedkov, mimovládnych organizácií a občanov v tejto oblasti. Takýmto koordinovaným komplexným prístupom spolu s efektívnejšou a pružnejšou činnosťou prokuratúry a súdov treba zvýšiť právne vedomie v spoločnosti, dôveru občanov voči štátnym orgánom a posilniť pocit ich osobnej bezpečnosti.

65. Úspešnosť postupu Slovenskej republiky proti aktivitám cudzích spravodajských služieb závisí predovšetkým od skvalitňovania systému riadenia, koordinácie a spolupráce našich špeciálnych služieb z úrovne štátu. Dôraz sa bude klásť na zvyšovanie úrovne analytickej a informačnej činnosti, ktorá umožní prijímanie včasných preventívnych opatrení. V súlade so záujmom o vstup do Severoatlantickej aliancie Slovenská republika prehľbí úroveň spolupráce so špeciálnymi službami štátov Severoatlantickej aliancie v oblastiach

spoločného záujmu, a to najmä pri zavádzaní zodpovedajúcich štandardov Severoatlantickej aliancie na ochranu utajovaných informácií.

66. Slovenská republika bude dbať o primeranú energetickú bezpečnosť a znižovanie zraniteľnosti ekonomiky, a to najmä diverzifikáciou energetických a surovinových vstupov zo stabilných štátov a oblastí a prispôbením procesu vytvárania zásob požiadavkám platným v Európskej únii. Na odstránenie rizík, ohrození a krízových situácií bude Slovenská republika vytvárať primerané rezervy a zabezpečiť mechanizmus účinnej transformácie ekonomiky na krízovú ekonomiku.

Predchádzanie sociálnym rizikám a ohrozeniam a ich odstraňovanie

67. Súčasťou úsilia o zabezpečenie v sociálnej oblasti bude starostlivosť o vyvážený demografický rozvoj a skvalitňovanie starostlivosti o zdravie občanov na základe moderných vedeckých poznatkov. Slovenská republika zintenzívni výchovu obyvateľstva k vyššej osobnej zodpovednosti za svoj zdravotný stav a zdravý spôsob života. Aktívne sa bude angažovať v medzinárodnom zdravotníckom spoločenstve a vo Svetovej zdravotníckej organizácii. Pri realizácii sociálnej politiky sa bude prehlbovať koordinácia činnosti orgánov štátu, verejnoprávných inštitúcií a mimovládneho sektora tak, aby sa približovala štandardom európskych krajín.

68. Premyslenú sociálnu politiku považuje Slovenská republika za základ na odstraňovanie sociálnych rizík a za jeden z najdôležitejších nástrojov na zaručenie vnútornej sociálno-politickej stability, prosperity a bezpečnosti. Určujúce bude postupné zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva, zefektívnenie sociálnej siete a adresnosti pomoci sociálne odkázaným a postihnutým občanom pri adaptácii na zmenené životné podmienky v nadväznosti na zvyšovanie výkonnosti ekonomiky.

69. Zachovanie sociálneho zmieru, udržanie sociálnej stability a únosnej miery nezamestnanosti bude Slovenská republika zabezpečovať prepojením sociálnej a ekonomickej politiky s cieľom postupne sa približovať úrovni krajín Európskej únie, a tak zároveň vytvárať podmienky na udržanie kvalifikovanej pracovnej sily na svojom území.

70. Vzhľadom na cezhraničný dosah environmentálnej problematiky bude Slovenská republika spolupracovať na medzinárodnej úrovni pri udržaní kvality životného prostredia, pri ochrane prírodných zdrojov a pri predchádzaní rizikám a napätiam v environmentálnej

oblasti. Bude dôsledne uplatňovať princípy a legislatívu Európskej únie v oblasti životného prostredia a podieľať sa na spoločnom postupe členských krajín Severoatlantickej aliancie a partnerských krajín v otázkach bezpečnosti životného prostredia.

BEZPEČNOSTNÝ SYSTÉM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

71. Na realizáciu bezpečnostnej politiky vláda Slovenskej republiky zabezpečí vybudovanie bezpečnostného systému štátu, ktorý bude predstavovať komplexný, integrovaný, funkcionálne a štrukturálne účelne usporiadaný systém, s konkrétnymi vymedzenými kompetenciami a vzájomným mechanizmom vzťahov medzi prvkami.

72. Poslaním bezpečnostného systému bude plánovanie, riadenie a koordinovanie úloh, opatrení a aktivít jeho prvkov na zaručenie stavu bezpečnosti štátu v čase mieru, v krízových situáciách a vo vojne pri efektívnom využití vnútorných zdrojov a prostriedkov štátu a medzinárodnej podpory.

73. Bezpečnostný systém Slovenskej republiky musí byť schopný:

- analyzovať bezpečnostné prostredie, jeho globálne, regionálne a subregionálne aspekty,
- klasifikovať bezpečnostné riziká a ohrozenia Slovenskej republiky a tendencie ich vývoja,
- určovať postupy a opatrenia na zamedzenie a odstránenie bezpečnostných rizík a ohrození a riešenie krízových situácií v súlade s dostupnými zdrojmi a kapacitami,
- zabezpečiť účinné riadenie a koordináciu síl a prostriedkov pri predchádzaní, zamedzení, zmierňovaní a odstránení následkov jednotlivých druhov bezpečnostných rizík, ohrození a krízových situácií vrátane vytvorenia systému krízového manažmentu štátu s presným určením kompetencií a vzájomných väzieb medzi Národnou radou Slovenskej republiky, vládou Slovenskej republiky, prezidentom Slovenskej republiky a ďalšími štátnymi orgánmi a orgánmi územnej samosprávy, právnickými osobami a fyzickými osobami,
- dosiahnuť požadovaný stupeň interoperability s bezpečnostnými systémami členských štátov Severoatlantickej aliancie a susedmi, umožňujúci efektívnu medzinárodnú spoluprácu celého systému i jeho jednotlivých prvkov,
- pôsobiť ako integrálna súčasť mechanizmu štátneho riadenia v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky,
- zabezpečovať požadovanú mieru citlivosti a flexibility,

- disponovať potrebným vedecko-teoretickým zázemím a kvalifikovaným personálom,
- zabezpečovať svoju nepretržitú pripravenosť a akcieschopnosť.

ZÁVER

74. Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky predstavuje politicko-bezpečnostný dokument zásadného významu, ktorého poslaním je vytvoriť systémové predpoklady na komplexné zaručenie bezpečnosti Slovenskej republiky. Z hľadiska formulovania záujmov Slovenskej republiky, určenia základných cieľov a strategických postupov na ich realizáciu v jed-notlivých oblastiach predstavuje Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky dokument dlhodobej platnosti, ktorý vyjadruje potrebnú mieru spoločensko-politickej názorovej zhody a podporu väčšiny občanov štátu.

75. Charakter záujmov Slovenskej republiky je dlhodobo stabilný, čo vyžaduje, aby sa Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky orientovala nielen na súčasné úlohy spojené s ich realizáciou, ale aj na jasné formulovanie perspektívnych cieľov a očakávaní. Je zrejmé, že dynamický vývoj sveta bude pred Slovenskú republiku v budúcnosti stavať nové výzvy a prinášať nové riziká a ohrozenia, na ktoré by mala byť pripravená odpovedať a reagovať. Preto je popri jej súčasnej schopnosti podieľať sa na formovaní medzinárodného bezpečnostného prostredia a aktuálnej pripravenosti reagovať na súčasné výzvy, riziká a ohrozenia nemenej dôležitou súčasťou jej stratégie i kontinuálna príprava na budúcnosť. Realizáciu svojich záujmov bude Slovenská republika zabezpečovať prostredníctvom dlhodobých stratégií v politickej, ekonomickej, environmentálnej, sociálnej, vojenskej a kultúrnej oblasti, ktoré budú založené na hodnotách uznávaných a rešpektovaných demokratickým svetom.

76. Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky je pružným a otvoreným dokumentom, ktorý sa bude priebežne aktualizovať. Na základe analýzy bezpečnostného prostredia a vyhodnocovania tendencií jeho vývoja sa budú prijímať opatrenia na aktualizáciu postupov s cieľom predchádzať bezpečnostným rizikám a ohrozeniam, odstraňovať ich a riešiť krízové situácie, ktoré ohrozujú záujmy Slovenskej republiky.

77. Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky nahrádza dokument Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky schválený Národnou radou Slovenskej republiky 21. júna 1996.